Ազգ
Azg
30 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2005 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 218 (3384)

Ասիայում ոսկու գինը հասել է 502,3 դոլարի

Համաշխարհային շուկաներում 1 ունցիա (մոտ 28 գրամ) ոսկու գինը հատել է 500 դոլարի սահմանագիծը: Երեկ Ասիայի բորսաներում 1 ունցիան վաճառվել է 502,3 դոլարով: Դա ամենաբարձր ցուցանիշն է վերջին 25 տարում: Մասնագետներն այս միտումը բացատրում են ոսկերչական արտադրանքի պահանջարկի աճով, ինչպես նաեւ իրենց ոսկու եւ տարադրամի պաշարներն ավելացնելու որոշ երկրների ցանկությամբ: Մասնավորապես անցյալ շաբաթ նման մտադրություն հայտնեց Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը:

BBC-ն նշում է, որ ոսկին գրավիչ է նաեւ կապիտալ ներդնողների համար: Այդ մետաղի կարեւորությունն աճում է տնտեսական անկայունության վտանգի եւ սղաճի կանխման կապակցությամբ: Փորձագետներից շատերը կարծում են, որ ոսկու թանկացումը կշարունակվի:

Վերջերս թանկանում է նաեւ պլատինը, որն օգտագործվում է զարդեղենի արտադրության մեջ, ինչպես նաեւ ավտոմեքենաների արտանետման համակարգում: Ներկայումս պլատինի գինը եւս ամենաբարձրն է վերջին 25 տարում: Երեկ 1 ունցիան վաճառվում էր 1000 դոլարով:

Ժողովուրդը փակվեց Միերի խաչերում

Ընդդիմությունը դեռ հույս ունի չեղյալ հայտարարելու հանրաքվեի արդյունքները

Եվրոպական դիտորդները, նրանցից հետո նաեւ ԱՄՆ Պետդեպարտամենտի եվրոպական եւ եվրասիական հարցերով գրասենյակը հանրաքվեին տվեցին մի գնահատական, որը չի կարելի ասել, թե անսպասելի էր: Եվրոպացիների ուղարկած դիտորդների թիվը, ժամանակին բոմժիկների եւ այլոց շորերով հնչած «դաբրոների»՝ մի քանի ամսում «իջեցված» սահմանադրական փաթեթին, հենց այդ էին հուշում: Ինչ է, հո չէին ասելու, թե վենետիկյան հանձնաժողովի հավանությունը տվել է մի փաստաթղթի, որի առաջադիմական անվանված լինելու վրա հայերի մի զգալի մասը թքած ունի: Չէ, միամիտ ժողովուրդ ենք հայերս, դեռ մի բան էլ եվրոպացիների ասուլիսին «մունետիկ» էինք գալիս, թե ինչո՞ւ են երկակի ստանդարտով աշխատում: Մեզ վրա «մունետիկ» գանք, մեր ընդդիմության եւ իշխանության, որոնք արժանի են իրար: Մեր լրատվամիջոցներին ուղերձ անենք, որի մի կողմը ողջ ընթացքում զբաղվեց մուլտիպլիկացիայով, մյուսը՝ դիմացինին արժանի հակահարվածով: Մեր խաղախական այրերից ներդանանք, երկու կողմի էլ՝ վերջին օրերի սրբերի կերպարանքի եւ պահվածքի համար, ինչի արդյունքում հասարակությունը, որպես այդպիսին, երկրից բացակայում է, ժողովուրդը, որպես այդպիսին, փակվեց Միերի խաչերում եւ այլեւս հազիվ թե այնտեղից դուրս նայի շատ երկար ժամանակ:

Տես էջ 3

Պ. ՇԵՎԱԼՅԵ-Ա. ՄԵԼԻՔՅԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

«Ղարաբաղի հիմնահարցը մոտ ապագայում լուծելու հնարավորությունները տեսանելի են դառնում»

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 29 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցը մոտ ապագայում լուծելու հնարավորությունները տեսանելի են դառնում: Նման համոզմունք է հայտնել ԵԱՀԿ-ում Բելգիայի Թագավորության հատուկ ներկայացուցիչ, սենատոր Պիեռ Շեւալյեն ԼՂՀ ԱԳ նախարար Արման Մելիքյանի հետ հանդիպմանը, որ կայացել է օրերս ՀՀ-ում ԼՂՀ մշտական ներկայացուցչության շենքում: Նա հետաքրքրվել է, թե ինչպիսին է ԼՂՀ-ի դիրքորոշումը հարցի կարգավորման հեռանկարների վերաբերյալ, եւ այդ համատեքստում ինչ է ակնկալվում ԵԱՀԿ-ից:

ԼՂՀ ԱԳ նախարարը համառոտ ներկայացրել է ղարաբաղյան հակամարտության պատմությունը, պատերազմի պատճառները եւ հետեւանքները, ԼՂՀ իշխանությունների դիրքորոշումը: Արման Մելիքյանն ընդգծել է Ադրբեջանի իշխանությունների կողմից սանձազերծված էթնիկ զտումների եւ պատերազմի հետեւանքով փախստական դարձած 500 հազար հայերի խնդրի կարեւորությունը: Նա համոզմունք է հայտնել, որ փախստականներն իրավունք ունեն իրենց ընտրությամբ բնակություն հաստատելու նախկին Ադրբեջանական ԽՍՀ տարածքում: ԼՂՀ իշխանությունները պատրաստ են պաշտպանել նրանց իրավունքները եւ ապահովել անվտանգ գոյությունն ու զարգացման հեռանկարն այն տարածքներում, որոնց վրա ներկայումս տարածվում է ԼՂՀ ինքնիշխանությունը:

Ինչպես հայտնում են ԼՂՀ ԱԳՆ տեղեկատվական-վերլուծական վարչությունից, զրույցի ընթացքում ընդգծվել է նաեւ եվրոպական կառույցների եւ ԼՂՀ-ի միջեւ չմիջնորդավորված հարաբերություններ հաստատելու անհրաժեշտությունը: Այս համատեքստում արցախյան կողմն առաջարկել է ընդլայնել Հարավային Կովկասում ԵՄ հատուկ ներկայացուցիչ Հեյկի Տալվիտիեի մանդատը՝ դրանում ներառելով նաեւ ԼՂՀ-ն:

ԿԸՀ-ն հաստատեց հանրաքվեի արդյունքները

«Հանրաքվեի արդյունքները կեղծվել են առնվազն 1 մլն ձայնով», հայտարարեց Ֆելիքս Խաչատրյանը

Ի հեճուկս ընդդիմության՝ 1 ժամից մեկնարկող հանրաքվեի արդյունքների կեղծման դեմ միտինգի եւ եվրոխորհրդի դիտորդական առաքելությունների թեական գնահատականների, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը իր երեկվա նիստում որոշում ընդունեց «ՀՀ սահմանադրությունում փոփոխություններ կատարելու մասին» նախագիծն ընդունված համարելու վերաբերյալ:

ԿԸՀ նախագահ Գարեգին Ազարյանը հայտարարեց, որ նման որոշում պիտի է հանդիսացել նախագծի արդյունքների արձանագրությունը: Հաշվի է առնվել, որ «Հանրաքվեի մասին» օրենքի համաձայն, նախագիծն ընդունված է համարվում, երբ կողմ են քվեարկել քվեարկության մասնակիցների կեսից ավելին, ոչ պակաս, քան ցուցակներում ընդգրկված քաղաքացիների մեկ երրորդը:

ԿԸՀ քարտուղար Համլետ Աբրահամյանի ներկայացրած արձանագրությամբ «այո» քվեարկած քվեաթերթիկների թիվը 1 մլն 411 հզ. 711 է, «ոչ»-երի թիվը՝ 82 հզ. 18, անճշտությունները՝ 1582:

Որոշումն ընդունվեց 7 կողմով, 0 դեմով ու ձեռնպահով, քվեարկությանը հրաժարվեց մասնակցել հանձնաժողովի միակ ընդդիմադիր Ֆելիքս Խաչատրյանը:

Որոշումը ստորագրելու արարողությունից առաջ «Արդարություն» դաշինքի ներկայացուցիչը հայտարարեց. «Հանրաքվեի արդյունքները կեղծվել են առնվազն 1 մլն ձայնով... Այդ կեղծիքների մեջ զգալի դերակատարում է ունեցել հանրաքվեի կենտրոնական հանձնաժողովը, որ իր ընդունած որոշումներով, անհետեւողականությամբ նպաստել է այդպիսի արդյունքների ստացմանը»:

«Միջազգային դիտորդական կազմակերպություններից հանրաքվեի քվեարկության ընթացքում ԿԸՀ-ն ոչ մի գրավոր դիմում չի ստացել, ո՛չ բողոքի, ո՛չ էլ այլ կարգի, չնայած այդ առաքելությունների բազմակացության մեջ ուղղակի հղում կա ԿԸՀ-ին՝ պատասխանատվության ներկայացնել քվեատուփերի լցման, կեղծիքների հեղինակներին: Գարեգին Ազարյանը հավաստիացրեց, որ նրանք կպատժվեն այնպես, ինչպես տեղական ինքնակառավարման ընտրությունների կեղծարարները:

Հանձնաժողովի նիստին չէր մասնակցում «Ազգային միաբանություն» ներկայացուցիչ Զավեն Պլուզյանը:

Կ. Գ.

Այվազովսկու կորած համարվող «Արարատ լեռ» նկարը Լոնդոնի Սոթբի՛զ աճուրդի սրահում

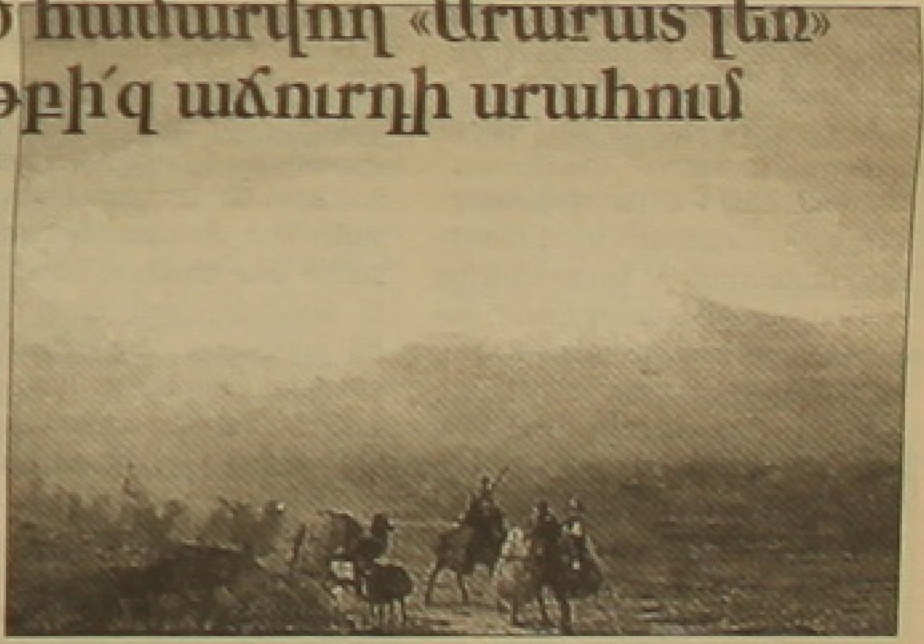

Աշխարհահռչակ ծովանկարիչ Հովհաննես Այվազովսկու 1869 թ.-ին ստեղծած «Արարատ լեռ» յուղանկարը վաղը՝ դեկտեմբերի 1-ին վաճառքի կդրվի Լոնդոնի Սոթբի՛զ աճուրդի սրահում: Արվեստաբան Շահեն Խաչատրյանի «Ազգին» տված տեղեկությունների համաձայն, նկարը աճուրդի է ուղարկվել Հունաստանից, անհատական հավաքածուից: «Արարատ լեռ» նկարի ծավալներն են 124,5x167,5 սմ: Մեկնարկային գինը 450 000 ֆունտ ստեռլինգ է:

Այվազովսկու նկարած շուրջ 6000 նկարների մեջ սրբազան Արարատ լեռը հանդիպում է մի քանի անգամ: Դրանցից մեկը «Նոյն իջնում է Արարատից» նկարն է, որը փրկվել է մեկ այլ նշանավոր հայազգի նկարիչ Մարտիրոս Սարյանի միջոցով եւ հանձնվել Երեւանի Ազգային պատկերասրահին: Միջազգային աճուրդի հանվող այս 2-րդ նկարը երկար ժամանակ համարվում էր կորած:

Անխարդախ անցած ճանապարհ

Ալբերտ Յավուրյանի մեծարումը Թեհրանի կենտրոնում

Ոչ հոբելյանական մեր զրույցներից մեկի ժամանակ Ալբերտ Յավուրյանն ասաց. «Չգիտեմ, ինձ երջանիկ մարդ համարեմ, թե՞ տառապյալ»: Ու ես միշտ հասկացա նրան, որովհետեւ արվեստում երջանկության մի կումն զգալու համար հզոր տառապանքների միջով պիտի անցնես, այնպիսի տառապանքներ, որոնք հասու չեն շարքային, սովորական մարդուն: Այսպես է ապրել Ալբերտ Յավուրյանը՝ աշխարհիկ սիրունությունների հետեւում չտեսնելով հավերժական գեղեցկությունները, ապրել է կատարյալին ձգտելով: Դրա ապացույցն են նրա ստեղծած (նկարահանած) ֆիլմերը՝ «Բարեւ, ես եմ» (1965 թ., ՀՀ պետական մրցանակ), «Երջանկության մեխանիկան» (1983 թ., ՀՀ պետական մրցանակ), «Աշուղ Ղարիբ» (1984 թ., ԽՍՀՄ «Նիկա» մրցանակ), «Երեւանյան օրերի խրոնիկա», «Երկունք», «Աղբեցեք երկար», «Մենավոր ընկուզենի» եւ այլն: Նա համագործակցել է այնպիսի ճանաչված ռեժիսորների հետ, որպիսիք են Սերգեյ Փարաջանովը, Ֆրունզե Դովլաթյանը, Գրիգոր Մելիք-Ավագյանը, Ներսես Հովհաննիսյանը, Կարեն Գեւորգյանը, Դմիտրի Կեսայանցը: Սերգեյ Փարաջանովի հրավերով «Վրացֆիլմ» կինոստուդիայում նկարահանել է «Աշուղ Ղարիբ» ֆիլմը, իսկ 1986 թ.-ին «Հայֆիլմ» կինոստուդիայում դարձյալ Սերգեյ Փարաջանովի հետ սկսեց նկարահանել «Խոստովանություն» ֆիլմը, որը ռեժիսորի մահվան պատճառով մնաց անավարտ:

1991 եւ 1994 թվականներին Իրանում Ալբերտ Յավուրյանը նկարահանել է երկու կինոնկար՝ «Տովարիշչ» եւ «Չինարտս» (Թեհրանի միջազգային կինոփառատոնում ճանաչվել է որպես «օպերատորական լավագույն աշխատանք»):

Տես էջ 6

Հայտարարություն

Հայաստանի Հանրապետությունում Ռուսաստանի Դաշնության տարվա ծրագրի շրջանակներում դեկտեմբերի 2-ին, ժամը 12-ին բացվելու է ռուսական ազգային ցուցահանդեսը, որը ներկայացնելու է տրանսպորտի, էներգետիկայի, էլեկտրոնիկայի, սարքաշինության, գունավոր մետալուրգիայի, քիմիական նյութերի արտադրության, սննդի սարքավորումների, ֆինանսաբանկային համակարգի, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների եւ այլ ոլորտներ: Ցուցահանդեսը գործելու է մինչեւ դեկտեմբերի 5-ը:

Ցուցահանդեսի շրջանակներում դեկտեմբերի 3-ին, ժամը 11:30-ին անցկացվելու է գործարար համաժողով:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել ՀՀ առեւտրաարդյունաբերական պալատ՝ 56-01-84, 56-01-96 (1-03):

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ

Դեսպան Էվանսի գործունեությունը մտահոգում է ռուսներին

Իսկ հայերին զարմացնում է ռուսների անզորությունը

Պաշտոնական Երեւանը բազմիցս հայտարարել է, որ Հայաստան-ԱՄՆ, Հայաստան-Արեւմուտք հարաբերությունների խորացումը երբեք չի արվում եւ չի արվի հայ-ռուսական հարաբերությունների հաշվին կամ ի վնաս: Ինքը՝ Ռուսաստանը եւս զարգացնում է կապերը եվրատլանտյան կառույցների հետ: Սակայն, դատելով երեկ Երեւանում կայացած կոնֆերանսում ռուս փորձագետների ելույթների ոգուց, կարելի է մտնել, որ Մոսկվայում, համենայն դեպս, չեն ողջունում Արեւմուտքի, մասնավորապես Մ. Նահանգների էքսպանսիան Կովկասում եւ Հայաստանում:

Դեկտեմբերի 2-ին պաշտոնական այցով Երեւան է ժամանելու Ռուսաստանի կառավարության ղեկավարը: Միխայիլ Ֆրադկովը վերաբացելու է «Արմենալ» գործարանը, փակելու է Հայաստանում Ռուսաստանի տարին, ինչպես նաեւ նախատեսված են նրա հանդիպումները Հայաստանի բարձրաստիճան պաշտոնյաների հետ: Ռուսաստանի վարչապետի այցի նախօրեին երեկ Երեւանում բացվեց գիտագործնական կոնֆերանս՝ «Հայաստան-Ռուսաստան. հայացք ապագային. համագործակցության տեխնոլոգիաները» թեմայով: Կոնֆերանսը վարում էր հայ-ռուսական (սլավոնական) համալսարանի ռեկտոր, Հայաստանի նախկին վարչապետ Արմեն Դարբինյանը:

Ռուսաստանի ԱԳՆ դիվանագիտական ակադեմիայի պրոֆեսոր **Իգոր Պանարինն** իր ելույթում նշեց, որ Ռուսաստանին մտահոգում է Հայաստանի պաշտպանության նախարարի վերջերս Մ. Նահանգներ կատարած այցը: Քաղաքագետ Պանարինն ընդգծեց Հայաստանում Մ. Նահանգների դեսպան Ջոն Էվանսի ակտիվ գործունեությունը՝ դա համարելով «Հայաստանում ամերիկյան տեղեկատվական էքսպանսիա»:

«Երեւանում ԱՄՆ նոր դեսպանատունը աշխարհում ամենամեծերից է: Մտահոգիչ է, որ հայտարարված 40 ծովային հետեւակայինների փոխարեն, ովքեր ապահովում են դեսպանատան անվտանգությունը, նախատեսվում է տեղակայել 400 ծովային հետեւակայիններ», ասաց Պանարինը եւ հավելեց, որ ամերիկյան այս ռազմական ներկայությունն անհրաժեշտության դեպքում հնարավորություն կունենա ապակայունացնելու Հայաստանի ներքաղաքական իրավիճակը:

«Ազգի» հարցմանը, թե ճի՞շտ են վերոնշյալ տվյալները, Երեւանում ԱՄՆ դեսպանության լրատվական բաժնից պատասխանեցին, որ Հայաստանում ամերիկյան դեսպանությունում երբեք չեն եղել 40, առավել եւս 400 ծովային հետեւակայիններ: Ներկայումս, նշեցին դեսպանությունից, կա 5 հոգանոց խումբ, որը բնորոշ է աշխարհում ամերիկյան բոլոր դեսպանություններին: Հետագայում ծովային հետեւակայինների ավելացումներ չեն նախատեսվում:

Հայկական կողմից ելույթներ ունեցողները համաձայն չէին իրենց ռուս գործընկերների շեշտադրումներին: Քաղաքագետ **Ալեքսանդր Իսկանդարյանը** հռետորական հարց տվեց. «Ինչո՞ւ է Ռուսաստանը վերաբերվում Հայաստանին, ինչո՞ւ է զարգանում նրա քաղաքականությունը (Կովկասում): Մենք՝ փորձագետներս, դա չենք հասկանում: Մենք հասկանում ենք, որ գոյություն ունի ոչ թե մեկ Մոսկվա, այլ մի քանի Մոսկվա»:

Իսկանդարյանի կարծիքով՝ Ռուսաստանի համար Հարավային Կովկասը որպես արտաքին քաղաքականության օբյեկտ նոր երեւույթ է: «Ռուսաստանը չի համակերպվել Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Վրաստանի հետ վերաբերվել որպես արտաքին սուբյեկտների: Լեհաստանին եւ Ֆինլանդիային, որոնք եւս եղել են ռուսական կայսրության մաս, Մոսկվան արդեն չի վերաբերվում այնպես, ինչպես Բելառուսին կամ Ուկրաինային, այդ ժամանակն անցել է», ասաց նա:

Իր հերթին քաղաքագետ Պանարինը չհամաձայնեց իր հայ գործընկերների դիտարկմանը, որ Մոսկվան իր ռազմավարական գործընկեր Հայաստանի եւ կովկասյան մյուս հանրապետությունների հետ հարաբերվում է նույն կերպ: Մոսկվան քանիցս հայտարարել է, որ հավասար չափով զարգացնելու է հարաբերությունները ինչպես Երեւանի, այնպես էլ Բաքվի հետ: Պանարինը հարկ համարեց ընդգծել, որ Հայաստանում կատարվող ընդհանուր ներդրումների 25 տոկոսն ունի ռուսական ծագում:

Ի դեպ, Հայաստանում ռուսական ներդրումները հիմնականում արտահայտվում են գազի եւ ատոմային վառելիքի մատակարարման տեսքով: Եվ քանի որ խոսք գնաց երկնագույն վառելիքի մասին, նշենք, որ 2006 թ. «Գազպրոմը» ծրագրում է կրկնակի թանկացնել Հայաստան եւ հարավկովկասյան մյուս հանրապետություններ մատակարարվող երկնագույն վառելիքը: Ենթադրվում է, որ հաջորդ տարվանից Հայաստանը 1000 խմ-ի դիմաց գործող 54-ի փոխարեն կվճարի 110 դոլար:

Վլադիմիր Կազիմիրով. «2006 թ.՝ ճշմարտության պահը»

Երեկվա կոնֆերանսին ներկա էր նաեւ 1992-96 թթ. ԼՂ հարցով ՌԴ միջնորդական առաքելության ղեկավար, դեսպան Վլադիմիր Կազիմիրովը: Հայաստանի քաղաքական որոշ շրջանակներում կա կարծիք, թե ԼՂ հարցի չկարգավորված լինելը բխում է Մոսկվայի շահերից, քանի որ հակամարտության կարգավորման դեպքում Ռուսաստանի ռազմական, քաղաքական եւ տնտեսական ազդեցությունը Կովկասում կնվազի: **«Ազգի»** հարցադրմանն ի պատասխան **Կազիմիրովը** նշեց, որ դա պարզունակ մոտեցում է: «Ռուսաստանին պետք են զարգացող հարաբերություններ ինչպես Հայաստանի, այնպես էլ Ադրբեջանի հետ», ասաց նա:

Անդրադառնալով 2006 թ. ԼՂ հակամարտության կարգավորման հնարավորությանը, նախկին բանագնացը նշեց, որ հաջորդ տարին կարող է լինել «ճշմարտության պահ», քանի որ հենց 2006 թ. Հայաստանում եւ Ադրբեջանում չկան խորհրդարանական կամ նախագահական ընտրություններ: Մյուս կողմից՝ Կազիմիրովը վստահ է, որ հակամարտության կարգավորման հիմնական խոչընդոտը ոչ թե ընտրական գործընթացներն են, այլ կողմերի չափազանց կոշտ դիրքորոշումները:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԻ

Ռուսական ազգային ցուցահանդես Հայաստանում

Ռուսաստանի Դաշնության տարվա անցկացումը Հայաստանում ընդգրկել է շուրջ 120 համատեղ միջոցառումներ՝ քաղաքական, տնտեսական, հումանիտար, գիտատեխնիկական եւ միջազգային բնագավառներում: 2005-ի դեկտեմբերի 2-ից 5-ը Երեւանում (կառավարության նիստերի դահլիճ) տեղի կունենան ռուսական ազգային ցուցահանդես եւ տնտեսական համաժողով, որը մինչ այժմ անցկացված ՌԴ տարվա ծրագրի կարեւորագույն մասերից մեկն է: Ցուցահանդեսին ներկայացվելու են տրանսպորտի, էներգետիկայի, սննդի սարքավորումների, էլեկտրոնիկայի, սարքաշինության, գունավոր մետալուրգիայի, քիմիական նյութերի արտադրության, ֆինանսաբանկային համակարգի, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների բաժիններ եւ այլն:

Ռուսաստանի ազգային ցուցահանդեսի շրջանակներում երկկողմ համագործակցության խնդիրներով դեկտեմբերի 3-ին կանցկացվի տնտեսական համաժողով: Համաժողովին մասնակցելու են ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը, ՌԴ վարչապետ Միխ. Ֆրադկովը, ՌԴ եւ ՀՀ պաշտոնական անձինք, ՀՀ սահմանամերձ երկրներից գործընկերներ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Անատոլի Արզիմանովը՝ Բուդյոնովսկի պատվավոր քաղաքացի

Երեկ **«Ազգը»** տեղեկացրեց Ստավրոպոլի երկրամասի Բուդյոնովսկ քաղաքում նախորդ օրը կայացած Սուրբ Հարություն հայկական եկեղեցու 16 անկյունաքարերի օծման ծիսակատարության մասին: 16 քարերը բռնած տղամարդիկ դարձել են հայկական այդ եկեղեցու շինարարության համահովանավորներ:

Շինարարության գլխավոր հովանավորը «Յարտիվո» ԲԲԸ գլխավոր տնօրեն, բնիկ բուդյոնովսկցի Անատոլի Արզիմանովն է: Ռուսաստանի հայերի «Երկրամաս» թերթը հայտնում է, որ օծման օրն անցկացվել է հանրահավաք: Այնտեղ հայտարարվել է, որ Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու Ռուսաստանի հարավի թեմն Արզիմանովին պարգեւատրել է «Սուրբ Վարդան» շքանշանով, իսկ Բուդյոնովսկի քաղաքային դումայի որոշմամբ նրան շնորհվել է պատվավոր քաղաքացու կոչում:

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Վրաերթի ենթարկվածը գիտակցության չգալով մահացավ

Նոյեմբերի 28-ին ոստիկանության Արմավիրի բաժինը հաղորդում է ստացել, որ Արարատ Մ.-ն հավատարմագրով վարելով «Մերսեդես» մակնիշի ավտոմեքենան, Հանրապետության եւ Մյասնիկյան փողոցների խաչմերուկում վրաերթի է ենթարկել 1935 թ. ծնված Թամարա Ասատրյանին, որը ստացած մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել է հիվանդանոց եւ գիտակցության չգալով մահացել: Կատարվում է նախաքննություն:

Հրդեհ քաղաքի կենտրոնում

ԱԻԿ լրատվական կենտրոնից տեղեկացանք, որ նոյեմբերի 28-ին, ժամը 21:05-ի սահմաններում հրդեհ է բռնկվել Լեոյի փողոցի թիվ 7 շենքում: Այրվել է 500 քմ տանիքը: Դեպքի վայր են մեկնել 6 հրշեջ մեքենա, մեկ ջրատար, 2 ավտոսանդուղք: Հրդեհը մարվել է 22:40-ին: Տուժածներ չկան:

Պաշտոնյաներ, զգուշացեք այցելուներից՝ կկծեն

Նոյեմբերի 28-ին ոստիկանության Սեւանի բաժին է դիմել Յուրիկ Գ.-ն եւ հայտնել, որ իր աշխատասենյակ մտած Գոհար Հ.-ն՝ 1966 թ. ծնված, կծել է իր ձեռքը եւ պատճառել վնասվածք, ինչպես նաեւ խուլիգանական արարքներ է կատարել իր եւ Անուշ Մ.-ի նկատմամբ՝ վերջինիս ենթարկելով ծեծի ու մարմնի տարբեր մասերում պատճառել վնասվածքներ: Կատարվում է հետաքննություն:

Ա. Ա.

Մ. Նահանգներն ափսոսանք է հայտնում, իսկ Ռոբերտ Քոչարյանը խոսում է Հայաստանում ժողովրդավարության ուժեղացման մասին

Մ. Նահանգները հայտարարել է, որ Հայաստանում հանրաքվեի ներկայացրած դրույթների բովանդակությունը կարող է հնարավորություն ստեղծել Հայաստանում ժողովրդավարության ուժեղացման համար: Մյուս կողմից, պետքարտուղարության տարածած հաղորդագրությունում, ըստ «Մեդիամաքսի», ափսոսանք է հայտնվում, որ «Հայաստանի կառավարությունը որոշեց դիտորդներ չհրավիրել ԵԱՀԿ-ից, որոնք կարող էին ավելի մեծ արժանահավատություն ապահովել քվեարկության արդյունքների հանդեպ»:

Վաշինգտոնը Երեւանին հորդորում է հետաքննել Եվրախորհրդի դիտորդների հաղորդած լուրջ չարաշահումների եւ խախտումների դեպքերը: «Մենք կիսում ենք ԵԽ ափսոսանքը, որի դիտորդները լուրջ կասկածի տակ են առել Հայաստանի կառավարության ներկայացրած տվյալները հանրաքվեի մասնակիցների վերաբերյալ», ասվում է հաղորդագրությունում:

Մինչ Մ. Նահանգները եւ Եվրոխորհուրդը խիստ կասկածում են Երեւանի ներկայացրած թվերին, համաձայն որոնց նոյեմբերի 27-ի քվեարկությանը մասնակցել է ավելի քան 1,4 մլն մարդ, Հայաստանի նախագահը երեկ հայտարարել է, որ «բարեփոխված սահմանադրությունը հարթում է Հայաստանը 21-րդ դարի ծաղկուն երկիր դարձնելու ուղին»: Հայաստանցիներին ուղղված ուղերձում Ռոբերտ Քոչարյանը մասնավորապես նկատում է. «Շնորհավորում եմ բոլորիս Հայաստանի սահմանադրությունում փոփոխություններ կատարելու հանրաքվեի ընթացքում միանշանակ եւ վճռական «այո» ասելու կապակցությամբ: Սա մեծ հաղթանակ է Հայաստանում ժողովրդավարության ամրապնդման եւ քաղաքացիական հասարակության ձեւավորման գործում»:

Հայաստանում սահմանադրական փոփոխությունների ընդունմանն ակնհայտ կողմ էին արտահայտվել եվրոպական կազմակերպություններն ու Մ. Նահանգները: Հավանաբար սա էր գլխավոր պատճառը, որ ժողովրդավարություն քարոզող Արեւմուտքը աչք է փակում նոյեմբերի 27-ի հանրաքվեում տեղ գտած զանգվածային խախտումների նկատմամբ: **«Ազգը»** Հայաստանում ԵՄ անդամ երկրների դեսպանների հետ ունեցած մասնավոր զրույցում տեղեկացավ, որ հանրաքվեի ընթացքում տեղ գտած չարաշահումների (խրձերով քվեաթերթիկներ լցնելու) առումով նոյեմբերի 27-ն աննախադեպ էր:

Թ. Հ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՓԱՌՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Հակակոռուպցիոն միջազգային համաժողով Երեւանում

Շարունակվում է ԵԱՀԿ Երեւանի գրասենյակի եւ ԵԱՀԿ տնտեսական ու բնապահպանական հարցերի համակարգողի գրասենյակի կազմակերպած երկօրյա միջազգային համաժողովը, որ նվիրված է կոռուպցիայի դեմ պայքարի միջոցների ուսումնասիրությանը: Համաժողովին մասնակցում են վերոհիշյալ գրասենյակների ներկայացուցիչները, տեղական եւ միջազգային փորձագետներ, գերատեսչությունների ներկայացուցիչներ: Երեկ համաժողովում բացման խոսքով հանդես եկան ՀՀ նախագահի խորհրդական, ՀՀ հակակոռուպցիոն ռազմավարության իրականացման մոնիտորինգի հանձնաժողովի նախագահ Բագրատ Եսայանը, ԵԱՀԿ Երեւանի գրասենյակի ղեկավար, դեսպան Վլադիմիր Պրյախինը, ԳՐԵԿՈ-ի նախագահ Դրագո Կոսը:

PHOTOLURE

Ըստ Վլադիմիր Պրյախինի՝ կոռուպցիան արգելակում է Հայաստանի քաղաքական, տնտեսական եւ սոցիալական զարգացումը: Այն տարածված է հասարակական կյանքի գրեթե բոլոր ոլորտներում՝ առողջապահություն, կրթություն, դատական, օրենսդիր եւ այլ համակարգերում: Հետեւաբար կոռուպցիայի դեմ պայքարը ոչ միայն կառավարության, այլեւ յուրաքանչյուր անհատ քաղաքացու պարտականությունն է: «Կոռուպցիան արմատավորված չարիք է, եւ չի կարելի ակնկալել, որ արագ կերպով կհաղթահարվի: Կոռուպցիայի դեմ պայքարը երկարատեւ գործընթաց է, եւ Հայաստանը դեռեւս առաջին քայլերն է կատարում այդ դժվարանցանելի ուղին հաղթահարելու ուղղությամբ»:

Սեմինարին մասնակցում են նաեւ հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ ու անկախ փորձագետներ, ինչը հնարավորություն է ստեղծում տարբեր մարմինների ներկայացնելու անկախ հետազոտություններ եւ սեփական դիտարկումներ: Քաղաքացիական գործերով վերաքննիչ դատարանի նախագահ Տիգրան Մուկուչյանը կարծում է, որ կատարված վերլուծությունների, հետազոտությունների եւ միջազգային փորձի ուսումնասիրության հիմքով պետք է պայքարի միջոցներն ընտրել: Նա հատկապես կարեւորում է սեմինարի ընթացքում շփումները օտարերկրյա փորձագետների հետ: «Եթե կան երկրներ, որոնք արդեն այդ ճանապարհով անցել են, ընտրել են համապատասխան մեխանիզմներ, կարեւոր է լսել այդ մասին եւ հետեւություններ անել», ասում է նա: Մուկուչյանի գնահատմամբ՝ կոռուպցիայի դեմ հարկավոր է ինստիտուցիոնալ պայքար տանել, սակայն դա չի նշանակում, որ մեղավորները չպետք է պատժվեն:

Համաժողովի կազմակերպիչները հույս ունեն, որ քննարկումների արդյունքում միջազգային փորձագետների տրամադրած խորհրդատվության եւ փորձի փոխանակման հիման վրա մասնակիցների ներկայացրած առաջարկությունները կխթանեն Հայաստանում կոնկրետ ոլորտներում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդյունավետությունը:

Ա. Մ.

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄ

Հանրաքվեի արդյունքների պաշտոնական տվյալներն ուռճացված են, ընդդիմադիրներինը հավաստի չեն

Փաստում է «Ընտրությունը քոնն է» հասարակական կազմակերպությունը

Հանրաքվեին հասարակության մասնակցության նախնական տվյալները հրապարակել են թե՛ պաշտոնական, թե՛ ընդդիմադիր թեւերը: Դրանք ժամը մեկ ներկայացնելուց վստահությունը չի ավելանում: Առանձնապես վստահության չեն արժանանում նաեւ ընդդիմության հրապարակած տվյալները: Դրանք հավաստ չեն ներշնչում նաեւ «Ընտրությունը քոնն է» հասարակական կազմակերպությունում (ՀԿ): Նախնական պաշտոնական տվյալներն ուռճացված են, ընդդիմադիրների տվյալները ստույգ չեն՝ կազմակերպության գնահատականով: 1300 ընտրատեղամասում երկու հերթափոխով դիտորդական առաքելություն իրականացրած ՀԿ գնահատականի առաջին մասը բացատրվում է իրենց արձանագրած հասարակության պասիվությամբ, երկրորդը՝ ընտրատեղամասերում ընդդիմության ներկայացուցիչների բացակայությամբ:

Երեկ ժուռնալիստի տանը հրավիրված ասուլիսում ներկայացրած կազմակերպության նախնական զեկույցը փաստարկումներով հիմնավորված եզրահանգում է ներառում. «ՀՀ սահմանադրության փոփոխությունների հանրաքվեի ընթացքում չի պահպանվել ընտրագործընթացների օրինականությունը»:

Կազմակերպության վկայությամբ՝ եղել են թե՛ լցոնումներ, թե՛ նույն անձանց կրկնաքվեարկություններ, թե՛ քվեարկության գաղտնիության սկզբունքի խախտումներ, թե՛ անճշտություններ ցուցակներում, թե՛ վախի մթնոլորտ, թե՛ դիտորդին ընտրատեղամաս չթողնելու, ֆիզիկական վնասվածք հասցնելու փաստեր... Կոնկրետ վերջինը տեղի է ունեցել «Ընտրությունը քոնն է» հասարակական կազմակերպության ներկայացուցչի հետ՝ դիտորդական գործունեության ընթացքում: Իսկ Նոր Նորքի բոլոր ընտրատեղամասերում 7-9-ական մարդ իր անունը չի գտել ցուցակներում, բայց եւ չի դիմել դատարան: Յուրաքանչյուր ընտրակեղծիք, ըստ կազմակերպության ղեկավարի, որոշակի ազդեցություն է ունեցել հանրաքվեի արդյունքների վրա, իսկ չափերի ճշգրտումը մնաց ակնկալել միայն Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովից: Վերջնական հասակեցումներն ու տվյալները ներկայացնելուց առաջ հանձնաժողովում կունենան կազմակերպության տասներկու էջանոց զեկույցը, որը փաստում է բազում կեղծիքներ ու խախտումներ:

Վերջին նախագահական եւ խորհրդարանական ընտրություններում էլ դիտորդական գործունեություն իրականացրած «Ընտրությունը քոնն է» կազմակերպության ղեկավարները փաստելով հանդերձ, որ ընդդիմության մասնակցությունն այլ պատկեր կարող էր ապահովել գոնե կեղծիքների առումով, այնուամենայնիվ մի կետում համակարծիք են ընդդիմության հետ: Հանրաքվեի համեմատությամբ 2003 թվականի նախագահական ընտրություններն անցել են ավելի քիչ կեղծիքներով ու խախտումներով:

Կազմակերպությունում ոչ շահեկան այս գնահատական-համեմատությունը բացատրվում է միայն հասարակության ակտիվության տարբեր չափերով, այսինքն՝ հանրաքվեի դեպքում կեղծումներն ավելի շատ էին, քանի որ մասնակցությունն էր քիչ: «Ընտրությունը քոնն է» ՀԿ գնահատականների անաչառությունն ու հավաստիությունը կասկածի ենթակա չեն, ըստ կազմակերպության ներկայացուցիչների, քանի որ յուրաքանչյուր կեղծման փաստ զեկույցում ներկայացված է անհրաժեշտ մանրամասնություններով, տեղի, գործող անձանց մատնանշմամբ:

Միջազգային դիտորդների գնահատականը հանրաքվեի ընթացքին ՏԻՄ ընտրություններին տված գնահատականի համեմատությամբ ՀԿ ղեկավարությունն ավելի անաչառ գտավ. «Տասնչորս անձով ավելին նկատել ու ավելին ասել չէին կարող եւ չէին էլ կարող համոզված լինել»:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Մերժվեց կենսաթոշակառուների հարցով առաջին գործը

Վերաքննիչ դատարանում Վանաձորի թոշակառուների գործով ընթացող դատավարություններին «Ազգը» հետեւում է, եւ մինչ այսօր որեւէ գործ դեռ չէր հասել իր վերջնական փուլին՝ վճռին: Երեկ քաղաքացիական գործերով վերաքննիչ դատարանում մերժվեց այսբովանդակ գործերից առաջինը՝ Վանաձորի բնակիչ Օֆիկ Ղուկասյանի հայցը՝ ընդդեմ սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամի: Այս գործով եղած դատավարությունը երկու անգամ հետաձգվել էր: ՀՍԻԿ-ի փոխնախագահ Արայիկ Պապիկյանը տեղեկացրեց, որ պետք է լսվեր երեք թոշակառուի գործ, սակայն լսվեց եւ վճռվեց միայն Օֆիկ Ղուկասյանի հայցը: Փաստորեն, սա առաջին գործն էր, որ վերջնականապես լսվեց եւ մերժվեց: Հիշեցնենք, որ Վանաձորի բնակիչներն արդեն 11 ամիս զրկվել են կենսաթոշակից սոցիալական քարտ չստանալու համար: Իսկ սոցիալական քարտից կենսաթոշակառուները հրաժարվում են հոգեւոր համոզմունքների հիման վրա: Նշենք, որ դատարանը չբավարարեց հայցվոր կողմի ներկայացուցչին հարցեր ուղղել պատասխանող կողմին:

Նախորդ նիստերի ժամանակ դատավորի խիստ հարցերը՝ ուղղված պատասխանող կողմին՝ սոցհիմնադրամին, թոշակառուների մեջ հույս էին արթնացրել, որ կայացվելիք վճիռը կարող է լինել իրենց օգտին: Անկե՞ղծ էր դատավորը, թե՞ ոչ, դժվար է ասել, սակայն վերջնական արդյունքը հօգուտ թոշակառուի չէր: Նախորդ նիստերի ժամանակ դատավորը պատասխանող կողմին հարցրել էր, թե արդյոք մեր սահմանադրության մեջ կա՞ այնպիսի դրույթ, նորմ կամ իրավական ակտ, որով մերժվում է կենսաթոշակառուներին թոշակ տալու պահանջը: Պատասխանող կողմը չէր կարողացել պատասխանել, իսկ հայցվոր կողմի ներկայացուցիչ Արայիկ Պապիկյանը խոստացել էր դատարանին ապացույցներ ներկայացնել, որ կան էլի մարդիկ, որոնք առանց սոցիալական քարտի թոշակ ստանում են: Երեկ Արայիկ Պապիկյանը ներկայացրեց իր խոստացած ապացույցները (3 հոգու դեպք), որոնք դատարանը նայեց եւ կցեց գործին:

Արայիկ Պապիկյանը մեզ տեղեկացրեց, որ մինչեւ շաբաթավերջ Երեւանի Էրեբունի, Շենգավիթ, Մալաթիա-Սեբաստիա եւ Նոր-Մարաշ համայնքներից կենսաթոշակառուների նույնանման հայցով դատարան կներկայացվի եւս 37 գործ:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքում վերաբացվեց թիվ 276 մանկապարտեզը

Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքում կա 24 մանկապարտեզ, որոնցից 1977 թ. կառուցված եւ անմխիթար վիճակում հայտնված թիվ 276 մանկապարտեզն այս տարվա հունիսից սկսել էր հիմնովին վերանորոգվել: Նախակրթարանը վերանորոգել է «Փրկե՛ք երեխաներին» միջազգային կազմակերպությունը՝ ԱՄՆ դեսպանատան եւ ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալությունից (ՄԶԳ) ֆինանսավորվող Համայնքային ինքնաջակցման հիմնադրամ (ՀԻՀ) ծրագրի շրջանակներում: Ծրագրի ամբողջ արժեքը 24 հազար 3 դոլար է, որից 13 հազար 94-ը տրամադրել է ՀԻՀ-ը, իսկ 10 հազար 909 դոլարը շինանյութերի տեսքով ներդրել են Մալաթիա-Սեբաստիա թաղապետարանը, «Առոդ» բարեգործական հիմնադրամը եւ ծնողները:

Երեկ բացվեց հիմնանորոգված մանկապարտեզը, ներկա էին համայնքի ղեկավար Աղվան Գրիգորյանը, ԱՄՆ դեսպանատան ներկայացուցիչ Փոլ Օմբրոնը, ՀԻՀ ղեկավար Սարգիս Մանուկյանը, կրթության եւ գիտության նախարարության ներկայացուցիչներ: Հյուրերին նորակառույց կրթօջախում դիմավորեցին փոքրիկները: Միջազգային եւ տեղական կառույցների համագործակցության արդյունքում վերանորոգվել են նախակրթարանի ներքին ջեռուցման համակարգը, կոյուղին եւ խմելու ջրի համակարգը, սանհանգույցը, դռներն ու լուսամուտները, խմբասենյակներն ու դասասենյակները: Այժմ մանկապարտեզն իր հարկի տակ կարողանում է ընդունել 300 երեխայի:

Մինչեւ 2005 թ. նոյեմբեր ամիսը ՀԻՀ ծրագրի շրջանակներում իրականացվել է 33 ծրագիր, որի արդյունքում բարելավվել են մանկապարտեզների, դպրոցների, բուժկետերի եւ հիվանդանոցների պայմանները, ոռոգման եւ խմելու համակարգերը: Ծրագրերը կենսական նշանակություն են ունեցել համայնքների բնակիչների համար՝ խրախուսելով նրանց ինքնաջակցման նախաձեռնությունները:

Գ. Գ.

Ժողովուրդը փակվեց Մհերի քարայրում

1-ին էջից

Անտարբեր, ես կասեի՝ սուտերանտարբեր դարձած այս ժողովրդին հիմա կուզես խորհրդարանական, կուզես նախագահական ընտրություններ տար, կուզես համամոլորակային հանրաքվե, կուզես ընկույզ կոտրիր նրա հավաքական գլխին՝ նույն արդյունքն է լինելու, նա ոչ մեկի կոչին այլեւս չի ար-ձա-գան-քե-լու՝ բանի տեղ չէք դնում նրան: Այսքանից հետո զարմանալի է, որ ընդդիմությունը հանրաքվեի արդյունքները չեղյալ հայտարարելու հույս ունի, դիմում է ԿԸՀ, նրան 72 ժամ է տալիս, իսկ ուրբաթ նորից հանրահավաքի է կանչում էս խեղճ ժողովրդին: Նայում ես՝ տեսնում կուսակցական ակտիվիստների հետ նաեւ անհույս աչքերով մարդիկ, որոնք չգիտեն այլեւս ո՞ւմ հետ հույս կապեն: Նստեք ձեր տարբեր գույնի ու չափի մեքենաները, գնացեք տուն, շատ կարեւոր ընդդիմադիրներ, իսկ դուք, հարգելի իշխանավորներ, մի նեղ «կռուգով» գնացեք «Բելաջիոյում» հանրաքվեի «այո»-ն նշելու, բայց լավ կլինի հետո ձեր վարորդներին հանձնարարեք՝ մեքենաները հեռացնել հարակից ճանապարհահատվածներից, ձեր պատճառով երթեւեկությունը խանգարվում է եւ հասարակ հայ մարդիկ են զոհվում:

Հիմա կարելի է նաեւ մտածել, թե անգամ հերթական ընտրությունների գնալն է վտանգված. մարդկանց հոգիներում, պարզ երեւաց, արթնացրին խորհրդային ժամանակի աչքակապությունը, երեսպաշտությունն ու սուտը, մի փոքր առողջացած ժողովրդին հիվանդացրին վերջին տարիների գավառական փոխհարաբերությունները ու մտածելու սովորույթի այպանումը: Հիմա դեռ երկար ենք ապրելու սեւ-սպիտակ քաղաքականների, սեւ-սպիտակ քարոզչության ամայացրած գորշագույն դաշտում: Ինչու, որովհետեւ ընդդիմության գործունեությունը ընկնում է իշխանության վրա եւ լիարժեք անդրադարձվում, իսկ ժողովրդին սառեցին չուլ: Ժողովրդի մասին առայժմ մոռացեք. որ Պողոս առաքյալն էլ գա՝ այս պահին չի արձագանքելու: Հենց ընդդիմադիրներից մեկի խոսքով իրավիճակի գնահատականը տանք. անցած հինգշաբթի դեռ Վազգեն Մանուկյանն էր ասում, թե առանց ժողովրդի ժողովրդին երջանկացնել ցանկացողները չարիք են:

Այս իրավիճակից ելք, իհարկե, կա: Խաղաղվել, հանգիստ վերլուծել մինչեւ այժմվա գործելակերպը. փաստորեն թե՛ ընդդիմությունը, թե՛ իշխանությունը այս հանրաքվեով վերջին հնարավորությունն ունեցան վերլուծելու սեփական սխալները, նկատելու ժողովրդի վերաբերմունքը եկուսի էլ հանդեպ եւ այդ վերաբերմունքն ամեն ինչ ասում է: Դե լավ, ընդդիմությունը թող մինչեւ ուրբաթ՝ ԿԸՀ-ին տված 72 ժամվա վերջը, հույս կապի, բայց հո ուրբաթ արդեն կտեսնի, որ անիմաստ գործընթաց է սկսել: Ամենակարեւոր եզրակացությունն առկա է եւ մի լրացուցիչ անգամ ընդամենը կհաստատվի ուրբաթ օրը: Այս քաղաքական ուժերն այս պատկերով, նույն կարգախոսներով ու կոչերով (ո՛չ իշխանությունը, ո՛չ ընդդիմությունը) նոր ընտրությունների չեն կարող գնալ: Նրանցից եւ ոչ մեկին այլեւս չեն սիրում. թեեւ սերը քաղաքական կատեգորիա չէ, բայց մեր ժողովուրդը շարունակում է առաջնորդվել սրտով: Եթե երկու կողմն էլ դա չհասկանա՝ տարածաշրջանում քաղաքականություն կրող քաղտեխնոլոգները հո կհասկանան, եթե արդեն չեն հասկացել: Մեկ էլ կա երրորդ տարբերակ, որը հազիվ թե իշխող էլիտայի (ընդդիմադիր եւ իշխանական) սրտով լինի, եւ որի դեպքում ավելի շուտ կկորցնենք, քան կշահենք:

«Ազգ»

Ռիչարդ Կիրակոսյանը ԱՄՆ Կոնգրեսի միացյալ տնտեսական հանձնաժողովի (Joint Economic Committee of the U. S. Congress) հաստիքային աշխատակիցն է: Վաշինգտոնում բնակվող մեր հայրենակիցը մասնագիտացել է ԱՊՀ, Մերձավոր Արեւելքի, Ասիայի երկրների եւ Չինաստանի քաղաքական, տնտեսական եւ ռազմական խնդիրներով: Լոնդոնի Janes Information Group կենտրոնի վերլուծաբանն է:

«Հայաստանի ազգային անվտանգության ամենալուրջ սպառնալիքը կոռուպցիան է եւ ոչ Ադրբեջանը կամ Թուրքիան»

- Մեր զրույցն սկսենք նոյեմբերի 6-ին Ադրբեջանում կայացած ընտրություններով: Մի քանի ամիս առաջ ԱՄՆ-ը Բաքվին անընդհատ հիշեցնում էր, որ խորհրդարանական ընտրությունները կարող են փորձություն դառնալ Իլհամ Ալիեւի համար, եթե կեղծվեն: Ընտրությունները կեղծվեցին, սակայն Վաշինգտոնը քննադատության տարափ չի թափում:

- Ադրբեջանի ընտրությունները դիտարկելու նպատակով մի քանի ամիս հետ գնանք, ինչպես դուք եք անում ձեր հարցադրման մեջ: Մենք կտեսնենք, որ ամերիկյան կառավարությունն անցյալ ամառ վերանայում էր իր քաղաքականությունը Բաքվի նկատմամբ: Սա փաստորեն երկար գործընթաց է, որը կապված է «մրգերի եւ ծաղիկների» բոլոր հեղափոխությունների հետ՝ Վրաստանում, Ուկրաինայում, Կիրգիզիայում, ինչպես նաեւ ավելի քիչ չափով՝ Ուզբեկստանի եւ այն վտանգի հետ, որ երկիրը կարող է կախման մեջ ընկնել այնպիսի կառավարության ղեկավարից, ինչպիսին Քարիմովն է: Ամերիկյան տեսանկյունից կարեւոր է, որ ժողովրդավարությունն Ադրբեջանում արտահայտված լինի ինստիտուցիոնալ մակարդակով, այլ ոչ անհատների: Մենք տեսնում ենք, որ Ադրբեջանի եւ ԱՄՆ-ի միջեւ տարաձայնություններ կան: Սխալ հաշվարկներ կան երկու կողմերում էլ, քանզի Վաշինգտոնը շարունակում է կարծել, թե Բաքուն դեռեւս իր բարեկամն է եւ անհրաժեշտ է նրան միայն փոքր ճնշում, որպեսզի ավելի ժողովրդավարական դառնա:

Բայց հակառակն են խոսում իրական փաստերը: Ալիեւը ամերիկացիների ճնշումը մեկնաբանում է որպես շարժում այլ ուղղությամբ, այն է՝ բարելավել հարաբերությունները Մոսկվայի հետ, առավել հեռանալ ՆԱՏՕ-ից եւ ավելի քիչ նայել ԱՄՆ-ի ուղղությամբ հատկապես հիմա, երբ կառուցված է նավթատարը: Մեկ այլ կարեւոր փաստ. նախընտրական բռնությունները, նախընտրական քարոզարշավը շատ հիասթափեցնող էին Վաշինգտոնի համար: ԱՄՆ-ում կարծում են, որ Ալիեւը չափազանց հեռուն է գնացել եւ չափազանց արագ: Սակայն հետաքրքրական է, որ երբ Ռասուլ Գուլիեւը փորձեց վերադառնալ Ադրբեջան, Ալիեւն, իմ կարծիքով, օգտագործեց դա որպես Բաքվի կլանային այլ տարրերի դեմ պայքարելու համար առիթ: Սակայն ամերիկյան տեսանկյունից նա չափազանց հեռու գնաց: Ալիեւի արածն ավելի շատ թուլության դրսեւորում էր, այլ ոչ թե հզորության: Համենայն դեպս, ես կարծում եմ, որ իրական մարտահրավերն ԱՄՆ-ի եւ Ադրբեջանի համար ոչ թե ընտրություններն էին, այլ թե ինչպես նրանք իրենց կդրսեւորեն ընտրություններից հետո: Այլ կերպ ասած, կկարողանա՞ արդյոք Ալիեւի վարչակարգը դիմակայել ընդդիմությանը, հեղափոխությանը: Սա կլինի փորձության իսկական ձախողում, քանի որ ադրբեջանական վարչակարգի իրական խնդիրը ոչ լեգիտիմությունն է, որը Ալիեւների դինաստիայում ժառանգական է: Եվ իսկապես, մինչեւ Իլհամ Ալիեւը, ադրբեջանական յուրաքանչյուր ղեկավար իշխանության է եկել պետական հեղաշրջման, կամ պետական հեղաշրջման սպառնալիքի ճանապարհով: Այլ կերպ ասած, Ալիեւը դաս է քաղել Ուզբեկստանից, Քարիմովից, որն իր երկրից վտարեց ամերիկացիներին: Ալիեւը մտածում է, որ կարող է բարելավել հարաբերությունները Մոսկվայի հետ, ամերիկացիներն իր կարիքն ունեն, եւ մտածում է, թե ամերիկացիների վրա ազդելու լծակներ ունեն: Ալիեւը մեկ այլ դաս է քաղել Եգիպտոսից: Մուբարաքն առաջին անգամ թույլ տվեց, որ ընդդիմության ներկայացուցիչը պայքարի իր դեմ: Դրանք կեղծված ընտրություններ էին, սակայն ԱՄՆ-ի արձագանքը Եգիպտոսի ընտրություններին պարզապես միտում ուներ ցույց տալու առաջընթացը ժողովրդավարության ոլորտում: Ալիեւը նմանօրինակ արձագանք էր ակնկալում ԱՄՆ-ից, սակայն հիասթափություն ապրեց: Ներկայում ԱՄՆ-Վրաստան հարաբերությունները լավ հունով չեն ընթանում, ԱՄՆ-Ադրբեջան հարաբերությունները բարդ եւ անհանգստացնող են, այնպես որ՝ Հայաստանը ներկայումս միակ կայուն երկիրն է տարածաշրջանում, եւ նրա կայունությունն ու անվտանգությունը ոչ թե հեղափոխության, այլ էվոլյուցիայի արդյունք է:

- Երկու տարի առաջ իշխանությունը հորից ժառանգելուց հետո Ալիեւ կրտսերը վեց անգամ այցելել է Ռուսաստան, բայց ոչ մի անգամ ԱՄՆ: Ադրբեջանական մամուլը պնդում է, որ ամերիկացիներն ուղղակի հրաժարվում են ընդունել Ալիեւին: Ամերիկացիները Ալիեւին դեպի Արեւմուտք, եվրատլանտյան կառույցներ բերելու խնդիր ունե՞ն:

- Հարցին մոտենանք տարբեր տեսանկյուններից: Ամերիկյան տեսանկյունից երկու երկրներում էլ չկա ընդդիմության արժանի ներկայացուցիչ, ինչը զգալիորեն սահմանափակում է ԱՄՆ-ի գործողությունները: Ավելի լայն տեսանկյունից, ինչպես նշեցի, անցյալ ամռանը ԱՄՆ-ը վերանայում էր իր մարտավարությունը Ադրբեջանի հանդեպ, ահա թե ինչու էր Իլհամ Ալիեւը որոշել այցելել Սպիտակ տուն: ԱՄՆ-ի պատասխանը հետեւյալն էր. դու (Ալիեւը) կարող ես գալ Վաշինգտոն, բայց ոչ պաշտոնական այցով, եւ ոչ մի դեպքում քեզ չի թույլատրվի այցելել Սպիտակ տուն: Երկրորդ. Բաքու-Ջեյհանի բացման արարողությանն ակնկալվում էր պետքարտուղարի այցն Ադրբեջան, սակայն Կոնդոլիզա Ռայսը չժամանեց Ադրբեջան:

Հիմա ավելի լայն առումով նայենք. Բաքվի եւ Մոսկվայի հարաբերությունների բարելավումն Ադրբեջանում ամենահետաքրքրական միտումն է: Հայաստանը պետք է մտահոգվի, որովհետեւ դա կարող է բերել Լեռնային Ղարաբաղի հարցում Ռուսաստանի դիրքորոշման փոփոխության:

- Իլհամ Ալիեւը եւ Սաֆար Աբիեւը հաճախ հրապարակավ պնդում են, որ Ադրբեջանը պատրաստ է ազատագրել Ղարաբաղն ու հարակից տարածքները, եթե խաղաղ միջոցներն արդյունքներ չտան: Ձեր կարծիքով, այսօր ի՞նչ վիճակում է Ադրբեջանի բանակը:

- Ես կարող եմ պնդել, որ ադրբեջանական բանակի վիճակը հայկականից վատ է:

Սաֆար Աբիեւն ամենաերկարակյաց պաշտպանության նախարարն է ամբողջ նախկին Խորհրդային Միության տարածքում, որի պատճառը մեկն է՝ կոռուպցիան: Պաշտպանության նախարարությունն Ադրբեջանում կոռուպցիայի ամենագլխավոր «միջոցն» է: Աբիեւն իր պաշտոնը պահպանում է լոյալության եւ ոչ թե ռազմական իրազեկության կամ որակավորման պատճառով: Տարիներ շարունակ, չնայած ռազմատենչ հայտարարություններին, Ադրբեջանի զինուժը թերֆինանսավորվում է, ընդհանուր առմամբ բանակում տիրում է խղճալի վիճակ: Պատճառն այն է, որ Հեյդար Ալիեւի օրոք կար ընկալում, թե միակ վտանգը նրա իշխանությանը գալիս է բանակից: Ադրբեջանական թույլ բանակը Հայաստանի համար ավելի վտանգավոր է, քան պրոֆեսիոնալը: Ես գիտեմ, որ իմ ասածը սադրիչ է եւ ոչ ընկալելի, բայց ես խորապես համոզված եմ, որ ամերիկացիների կողմից ադրբեջանական բանակի վարժեցումը բխում է նաեւ Հայաստանի եւ տարածաշրջանի անվտանգության շահերից: Կարծում եմ, որ ուժեղ, կարող հայկական զինուժը նույնպես կարեւոր է տարածաշրջանի կայունության, ուժերի հավասարակշռությունը պահպանելու համար: Ամերիկյան ռազմական ներկայությունը Կովկասում ինձ չի մտահոգում, բայց մտահոգում է հետեւյալը. նրանց հեռանալուց հետո կարող է վակուում ստեղծվել, եւ եթե հայկական բանակը բավարար չափով հզոր չլինի, սա արդեն վտանգավոր է: Ինձ չի մտահոգում նաեւ ԼՂ կարգավորման բանակցային գործընթացը, ոչ էլ խաղաղության համաձայնագիրը: Ես մտահոգված եմ, թե ինչպիսին է լինելու հետկոնֆլիկտային անվտանգությունը: Ահա թե ինչու Հայաստանի եւ ԼՂ-ի համար կարեւոր են անվտանգության երաշխիքները:

- Հայաստանի իշխանությունները պնդում են, որ Ղարաբաղը երբեք չի լինի Ադրբեջանի կազմում: Հինգ կամ տասը տարի անց Բաքվում կլինի՞ մի առաջնորդ, որը կունենա խիզախություն իր ստորագրությունը դնելու փաստաթղթի տակ եւ հրաժարվելու Ղարաբաղից:

- Յուրաքանչյուր լուրջ վերլուծաբանի կարծիքով ԼՂ-ն Ադրբեջանի կազմ վերադառնալու ապագա չունի: Սումգայիթի, Բաքվի, Կիրովաբադի դեպքերով Ադրբեջանն ապացուցել է, որ ընդունակ չէ Ղարաբաղը պահելու: Ես Ղարաբաղի ապագան տեսնում եմ Հայաստանի կազմում, բայց լայն իրավասություններով: Այնուհանդերձ, Հայաստանը պետք է հասկանա, որ անհրաժեշտ է Ադրբեջանին վերադարձնել գրավյալ տարածքները, բացի Լաչինից:

- Ձեր կարծիքով՝ Հայաստանն ինչպե՞ս է կառավարվում, մեր պետական համակարգն ինչքանո՞վ է բաց եւ թափանցիկ:

- Դրսի ուժերի համար՝ Ռուսաստան, ԱՄՆ, Եվրոպա, կայունությունը, կայուն գործընկերն ավելի կարեւոր է, կարճ ժամկետի առումով՝ ավելի կարեւոր, քան ժողովրդավարությունը: Հայաստանը ոչ միայն կայուն է, այլեւ հնարավորություն ունի ժողովրդավար դառնալու ինստիտուցիոնալ առումով: Փաստորեն, Հայաստանն ավելի առաջընթաց է ապրել, քան Վրաստանը եւ Ադրբեջանը, վերջինս այլ ուղղությամբ է շարժվում եւ նմանվում Կենտրոնական Ասիայի պետություններին: Հայաստանի խնդիրներից է պետական փակ, շատ փակ համակարգը: Երիտասարդները, ովքեր մուտք են գործում քաղաքական համակարգ, կամ կոռումպացվում են, կամ կեղտոտվում, եւ դա է մուտքի արժեքը: Իմ կարծիքով, Հայաստանի ազգային անվտանգության ամենալուրջ սպառնալիքը կոռուպցիան է եւ ոչ Ադրբեջանը կամ Թուրքիան:

- Մի կողմից Հարավային Կովկասում Հայաստանը Ռուսաստանի ռազմական գործընկերն է, մյուս կողմից՝ Երեւանը պնդում է, որ մտադիր է կապերը խորացնել ԵՄ-ի, ՆԱՏՕ-ի, ԱՄՆ-ի հետ: Հակասություն չե՞ք տեսնում եւ չեք կարծո՞ւմ, որ կգա մի պահ, երբ ռուսները կասեն՝ հերի՛ք չեղա՞վ:

- Ես բոլորովին հակառակն եմ կարծում: ԱՄՆ-ը եւ Ռուսաստանը ռազմավարական դաշնակիցներ են, Հայաստանն ավելի շատ Ռուսաստանի համար պլացդարմ է, քան գործընկեր: Այս համատեքստում Հայաստանը սխալվում է եւ գերագնահատում է Ռուսաստանի ռազմավարական արժեքը, միեւնույն ժամանակ թերագնահատում իր ռազմավարական արժեքը Ռուսաստանի համար: Ռուսաստանը Հայաստանի կարիքն ավելի ունի, քան Հայաստանն է պատկերացնում:

կայանը իրականում ռազմական առումով այնքան էլ կարեւորություն չունի, ավելի շատ քաղաքական նշանակություն ունի: Անհանգստացնողն է այն, որ նախկին ԽՍՀՄ տարածքում Գյումրու ռազմակայանը միակն է, երբ տեղական իշխանություններն են վճարում ջրի, էլեկտրականության, հեռախոսի վարձերը: Սա ցուցիչ է, թե որքան անհավասարակշիռ է դարձել Հայաստանը: Սա վտանգավոր է: Ես խորապես համոզված եմ, որ ԵՄ-ի, ՆԱՏՕ-ի, ԱՄՆ-ի հետ կապերը խորացնելու եւ ճկունության առումով Հայաստանի հնարավորություններն ավելին են, քան պատկերացնում է: Ի՞նչ է առաջարկում, ի՞նչ է իրականում Ռուսաստանը տալիս Հայաստանին: Ոչ այնքան շատ: Տարիներ շարունակ Հայաստանը գրավ է դրել իր ազգային անվտանգությունը: Կովկասն այսօր զրոյական արդյունքով խաղ չէ, երբ մի կողմը հաղթում է, մյուսը՝ պարտվում: Կովկասը պետք է դիտել ԱՄՆ-Ռուսաստան ռազմավարական համատեքստում, ամերիկացիներն ու ռուսներն այսօր ավելի շատ ունեն համագործակցության, քան մրցակցության հնարավորություններ: Բայց ամեն դեպքում մեկ բան մենք պետք է հաշվի առնենք. ԱՄՆ-ը շատ հեռու է եւ միշտ էլ հեռու է լինելու, մինչդեռ Ռուսաստանը շատ մոտ է եւ մնալու է մոտ: Հայաստանը միշտ էլ հարաբերություններ է ունենալու Ռուսաստանի հետ, խնդիրը հավասարակշռության մեջ է:

- Թուրքիայի հավանական անդամակցությունը ԵՄ-ին կարո՞ղ է ստիպել Անկարային վերջ դնել Հայաստանի շրջափակմանը:

- Թուրքիան ԵՄ-ի կազմում շատ առումներով՝ տնտեսական, քաղաքական, ռազմական, դրական է Հայաստանի համար: Անդամակցության դեպքում Հայաստանը սահմանակցում է ԵՄ-ին, բայց ամենակարեւորը ռազմական առումն է: Թուրքիան ԵՄ-ի կազմում նշանակում է Հայաստանի նկատմամբ ռազմական սպառնալիքի էական նվազում: Երբ նայում ենք հայ-թուրքական հարաբերություններին, տեսանելի է, որ Անկարան այս հարցում Բաքվի պատանդն է: Այլ կերպ, Թուրքիան թույլ տվեց ռազմավարական սխալ՝ Հայաստանի հանդեպ իր քաղաքականությունը դարձնելով Բաքվի պատանդ: Երբ ուշադրությամբ հետեւում ենք, տեսանելի է, որ թուրք-ադրբեջանական հարաբերություններն անկում են ապրում, ինչը կարեւոր բաղադրիչ է, նախապայման Հայաստանի հետ հարաբերությունները բարելավելու հարցում: Թուրքիան վերափոխվում է, նայում դեպի Եվրոպա, Արեւմուտք: Սա Հայաստանի համար ավելի լավ է, քան եթե Թուրքիան նայի դեպի Արեւելք: Եթե Թուրքիան մերժվի ԵՄ-ի կողմից, ապա շրջվելու է դեպի պանթուրքական գաղափարախոսությունը, ինչը շատ ավելի վտանգավոր է Հայաստանի համար:

Զրուցեց ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆԸ

Հ. Գ. Նոյեմբերի սկզբում կատարված այս հարցազրույցի անգլերեն ընդարձակ տարբերակը կարդացեք մեր թերթի ինտերնետային է-

ԱՄՆ-ն Իրանի հետ սահմանափակ երկխոսության պատրաստակամություն է հայտնում

Ամերիկյան «Նյուզուիք» հանդեսը վերջին համարում գրել է, որ Նախագահ Ջորջ Բուշը իրանցի դիվանագետների հետ հանդիպելու լիազորություն տվեց Իրաքում ԱՄՆ-ի դեսպան Զալմայ Խալիլզադին: Հանդեսի տեղեկությունը հաստատել է ԱՄՆ պետքարտուղարության խոսնակ Շոն Մակքորմակը: Այդ ընթացքում Խալիլզադը, պատասխանելով «Նյուզուիքի» հարցերին, ասել է. «Իրաքի շուրջն իրանցիների հետ, ինչպես Աֆղանստանի պարագայում էր, հանդիպումներ անցկացնելու լիազորություն եմ ստացել Նախագահից»:

Մինչ առաջնակարգ լրատվամիջոցները Իրանի համար չարաբաստիկ կանխագուշակումներ էին անում, Նախագահ Ահմեդինեժադի հայտարարությանը նոյեմբերի 4-ի համարում անդրադարձավ նաեւ «Ազգը» եւ դա պայմանավորեց փաստական հավաստիքներով: Մեր թերթը, կարեւորելով այդ հավաստիքներից ռազմական ներխուժման առումով Իրանի դեմ ուղղված սպառնալիքի բուն աղբյուրի ճողազերծումը, եվրոպական այս կառույցի երկխոսությունը վերականգնելու օրինակին:

Այլ կերպ՝ Նախագահ Ահմեդինեժադի վերոհիշյալ հավաստիքներով ի չիք են դարձել Իրանին կատարելապես մեկուսացնելիս նաեւ ԵՄ-ի աջակցությանն ապավինելու Վաշինգտոնի հաշվարկները: Դրան ըստ ամենայնի մեծապես նպաստել է նոյեմբերի 20-ին Իրանի խորհրդարանի ընդունած օրենքը, որը կառավարությանը պարտավորեցնում է արգելել օտարերկրացի տեսուչների մուտքը երկրի միջուկային օբյեկտներ, եթե ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը քննարկման դնի հակաիրանական տնտեսական պատժամիջոցների հարցը:

Թերեւս դրանով էլ ժամանակավորապես հրաժարվում է մեկուսացման նկրտումներից

Իրանի հետ սահմանափակ երկխոսություն սկսելու Վաշինգտոնի պատրաստակամությունը իրանական խորհրդարանի ընդունած օրենքի հետ համադրելու դեպքում ակնհայտ կդառնա, որ պաշտոնական Թեհրանն այդ օրենքով նախաձեռնությունից զրկել է ԱՄՆ-ին եւ ԵՄ-ին ու վերջիններիս հետ հարաբերություններում ինքն է տիրացել նախաձեռնությանը:

Կարեւոր է քաղաքական հավակնությունների նշանակությունը քաղաքականության մեջ, նախաձեռնություններինն՝ առավել եւս: Հավակնությունը ճիշտ կատարելու, նախաձեռնությունը ժամանակին ցուցաբերելու դեպքում միանգամայն հնարավոր է ստիպել միջազգային ուժերին, որ նրանք հրաժարվեն մեկուսացման նկրտումներից եւ երկխոսության պատրաստակամություն հայտնեն:

«Նյուզուիքի» տեղեկությունը պետքարտուղարությունում, դրա պաշտոնապես հաստատումը եւ Խալիլզադի պարզաբանումը հիմք են տվել միջազգային շրջանակներին, որ նրանք արտահայտվեն Իրանի հետ սահմանափակ երկխոսություն սկսելու ԱՄՆ-ի պատրաստակամության մասին: Մինչդեռ այդ նույն շրջանակները բուռն հակազդեցություն էին ցուցաբերել «Իսրայելը քարտեզից ջնջելու» Իրանի Իսլամական Հանրապետության Նախագահ Մահմուդ Ահմեդինեժադի հոկտեմբերի 26-ին Թեհրանում արած հայտարարությանը: Նրանց հակազդեցության հիման վրա աշխարհի առաջնակարգ լրատվամիջոցները ենթադրություններ էին արել, որ աննախադեպ կուժեղանան Իրանի վրա միջազգային ուժերի ճնշումները, նրա դեմ ԱՄՆ-ը կդիմի պատժամիջոցների, դրանք կհամադրվեն Եվրոմիության պատժամիջոցների հետ, այսպիսով նա կկանգնի լիակատար մեկուսացման սպառնալիքի առջեւ:

Նշեց, որ ամերիկյանով միջնորդավորված խորայելական սպառնալիքները տարածաշրջանի երկրների համար կդառնան ավելի անընդունելի, Իրանի դեմ ԱՄՆ-ի ռազմական ամեն մի գործողություն կհամարվի Իսրայելի պատվերը, այդ դեպքում ԵՄ-ը կդժվարանա հավանություն տալ դրան, իսկ իսլամական աշխարհը բուռն հակազդեցություն կցուցաբերի՝ համախմբվելով Իրանի շուրջը:

Իրանի հետ սահմանափակ երկխոսություն սկսելու Վաշինգտոնի պատրաստակամության մասին «Նյուզուիքի» տեղեկությունը ցույց է տալիս, որ Նախագահ Ահմեդինեժադի հայտարարությունից հետո ամերիկացիներն սկսել են այդ երկխոսության նախադրյալներ ստեղծել, այլ ոչ թե, ինչպես ենթադրվում էր, ձեռնամուխ եղել իրանական պետության լիարժեք մեկուսացմանը:

Քանի որ մինչ այդ երկխոսության առաջարկով Իրանին էին դիմել Մեծ Բրիտանիան, Ֆրանսիան եւ Գերմանիան, ուստի մեկուսացման առումով Եվրոմիության աջակցությունը ակնկալող ԱՄՆ-ը, չստանալով դա, ինքն է ստիպված հետեւել

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Կաշառակեր կոնգրեսականը ենթակա է 10 տարվա բանտարկության

ԱՄՆ Կոնգրեսում Կալիֆոռնիայի նահանգից 8 անգամ երկամյա ժամկետով ընտրված հանրապետական կոնգրեսական Ռենդի Քանինգհեմը հրաժարական է տվել՝ իրեն մեղավոր ճանաչելով ավելի քան 2,4 մլն դոլար ընդհանուր գումարով կաշառք վերցրած լինելու մեջ: Նրան սպառնում է 10 տարվա բանտարկություն եւ 350 հազար դոլար տուգանք:

«Սոնդիեյթեդ պրես» գործակալությունը տեղեկացնում է, որ նա մի շարք ընկերություններից կաշառքներ է ստացել Պենտագոնի հետ շահավետ գործարքներ ապահովելու դիմաց: Բացի դրանից, 63-ամյա կոնգրեսականը, որը Վիետնամի պատերազմի վետերան է, խոստովանել է, որ ԱՄՆ հարկային ծառայությունից թաքցրել է մոտ 1 մլն դոլարի հասնող իր եկամուտները:

Սան Դիեգոյի դատարանում նա խոստովանել է, որ կաշառքներ ստացել է չեկերի, կանխիկ դրամի, գորգերի, հնությունների, կահույքի եւ այլ նյութական արժեքների տեսքով: Քանինգհեմը մերկացվել էր շատ բարձր գնով իր տունը կապալառուներից մեկին վաճառելու գործարքի ընթացքում: Նա համաձայնել է, որ դատախազությունն առգրավի իր 2,5 մլն դոլարանոց առանձնատունը, կուտակած դրամը, կահույքը, հնությունները եւ ընդհանուր առմամբ 2 մլն դոլար կազմող մյուս արժեքները: Կոնգրեսականը համաձայնել է գործակցել քննիչների հետ, ուստի նրան սպառնում է ամենաշատը 10 տարվա բանտարկություն: Դատավճիռը հրապարակվելու է 2006 թ. փետրվարի 27-ին:

Կանադայում կանցկացվեն վաղաժամկետ ընտրություններ

Կանադայում Պոլ Մարտենի կառավարությունը հրաժարական է տվել իրեն հայտնված անվստահության քվեի պատճառով: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ դրա հետեւանքով Կանադան ձմռան ամիսներին նախապատրաստվելու է վաղաժամկետ ընտրությունների: Խորհրդարանը 171 «դեմ» եւ 133 «կողմ» ձայներով անվստահություն է հայտնել կառավարությանը: Ընդդիմադիր 3 կուսակցությունների ներկայացուցիչները գտնում են, որ վերջին 12 տարիներին Կանադայում կառավարող Ազատական կուսակցությունը «կորցրել է կառավարելու իրավունքը»: Պատճառը նոյեմբերի սկզբներին բացված կաշառակերության սկանդալն է: Երեկ առավոտյան վարչապետ Պոլ Մարտենը Կանադայի գլխավոր նահանգապետից՝ Մեծ Բրիտանիայի Էլիզաբեթ Բ թագուհու ներկայացուցչից խնդրել է պաշտոնապես ցրել կառավարությունը: Կանադական լրատվամիջոցները հաղորդում են, որ վաղաժամկետ ընտրությունները տեղի կունենան հունվարի 23-ին:

Պ. Ք.

ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Թռչնագրիպի վիրուսը փոխակերպվել է

Չինաստանի առողջապահության նախարարության տարածած հայտարարության մեջ պնդվում է, որ բացահայտվել է թռչնագրիպի վիրուսի փոխակերպման դեպք: Չին բժիշկների խոսքերը վկայակոչելով, «Սինհուա» գործակալությունը հաղորդում է, որ Չինաստանում հիվանդների օրգանիզմում հայտնաբերված H5N1 վիրուսը տարբերվում է Վիետնամում հայտնաբերված նույնանուն վիրուսից: Գիտնականների խոսքերով, արձանագրված փոխակերպումը վտանգ չի ներկայացնում, քանի որ վիրուսն առայժմ մարդուց մարդուն փոխանցվելու հատկություն չի ստացել: Սակայն մասնագետներին մտահոգում է փոխակերպման բուն փաստը:

Նոյեմբերի 25-ին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը հաստատեց, որ աշխարհում թռչնագրիպի վիրուսով մարդկանց վարակվելու 132 դեպք է արձանագրվել: Հիվանդներից 68-ը մահացել է: Չինաստանի տարածքում մինչ օրս բացահայտված է հիվանդության 3 դեպք: Պեկինի իշխանությունները մտադրվել են երկրում պատվաստել ընտանի բոլոր թռչուններին:

Չինաստանում կառուցվում է 610 մետրանոց հեռուստաաշտարակ

Հարավային Չինաստանի Գուանչժոու քաղաքում սկսվել է աշխարհի ամենաբարձր հեռուստաաշտարակի կառուցումը: «Սինհուա» գործակալության տվյալներով, նոր աշտարակը կունենա 610 մ բարձրություն: Բուն շինության բարձրությունը 450 մետր է, իսկ վերեւում կկանգնեցվի 160 մետրանոց ձողը: Չին պաշտոնյաները նշում են, որ նոր աշտարակը թույլ կտա հաղորդումներ հեռարձակել 2010 թ. Գուանչժոու քաղաքում անցկացվելիք Ասիական խաղերից: Ընտրված նախագծի հեղինակն անգլիացի ճարտարապետներն են: Նախագծի հովանավորներն են Գուանչժոուի շինարարական խոշոր ընկերություններից մեկը եւ տեղի հեռուստաընկերությունը: Նախատեսվում է աշտարակի շինարարությունն ավարտել 2009 թ.: Նախագծի ընդհանուր արժեքը 2,2 մլրդ յուան է, որ կազմում է մոտավորապես 27,2 մլն դոլար:

Աշխարհի ամենաբարձր հեռուստաաշտարակը կանադական 553 մետրանոց «Սի էն թաուերն» է, որին 20 մետրով զիջում է Օստանկինոյի հեռուստաաշտարակը:

ՄԱԿ-ն օրինականացրեց գործարար էլեկտրոնային թղթակցությունը

ՄԱԿ-ի ընդհանուր ժողովը ընդունել է կոնվենցիա միջազգային պայմանագրերում էլեկտրոնային հաղորդագրությունների օգտագործման վերաբերյալ: Փաստաթղթի հեղինակը ՄԱԿ-ի միջազգային առեւտրի իրավունքի հանձնաժողովն է (UNCITRAL):

Կոնվենցիայի նպատակն է միջազգային առեւտրի պայմանագրերի կնքմանը կամ կատարմանն առնչվող էլեկտրոնային հաղորդագրությունների իրավական կարգավիճակը սահմանել՝ հաշվի առնելով այն փաստը, որ միջազգային առեւտուրը կարգավորող բազմաթիվ նորմատիվ փաստաթղթեր ընդունվել են էլեկտրոնային առեւտրի եւ ինտերնետ համացանցի ընձեռած հնարավորությունների համատարած օգտագործման ժամանակաշրջանից շատ առաջ:

Նոր կոնվենցիան զարգացնում է ավելի վաղ UNCITRAL-ի մշակած էլեկտրոնային առեւտրի տիպային օրենքի եւ էլեկտրոնային ստորագրության տիպային օրենքի դրույթները:

ՄԱԿ-ի կառույցի մեջ մտնող կազմակերպությունների ընդունած փաստաթղթերը հազվադեպ են կիրառվում անմիջականորեն իրավական պրակտիկայում, բայց հաճախ հենց դրանք են հիմք ծառայում միջազգային իրավունքի եւ ազգային օրենսդրության զարգացման համար:

ՄԱԿ-ի անդամ երկրները կարող են կոնվենցիան ստորագրել 2006 թ. հունվարի 16-ից: Այն ուժի մեջ կմտնի 3 պետության ստորագրությունն ստանալուն հաջորդող 6 ամսից հետո:

Իրաքում առեւանգվել է գերմանուհի

Իրաքցի զինյալները պատանդ են վերցրել մի գերմանուհու եւ Գերմանիայից պահանջում են խզել կապերը Իրաքի նոր կառավարության հետ: Գերմանիայի ԱԳՆ պաշտոնական ներկայացուցիչ Մարտին Եգերը հայտարարել է, որ առեւանգումը տեղի է ունեցել ուրբաթ օրը:

Նրա խոսքերով, Իրաք են գործուղվել մասնագետներ, որոնք «հնարավոր ամեն ինչ կանեն պատանդին փրկելու համար»:

Գերմանական ARD հեռուստաալիքով ցուցադրվել է տեսաերիզ, որտեղ երեւում են կին պատանդը եւ մի քանի զինյալներ: Վերջիններս սպառնում են պատանդին սպանել, եթե Գերմանիայի կառավարական կառույցները եւ մասնավոր ընկերությունները չխզեն բոլոր կապերը Բաղդադի ժամանակավոր կառավարության հետ: Ի դեպ, Գերմանիան հակաիրաքյան կոալիցիայի անդամ չէ եւ զորք չի ուղարկել Իրաք:

Պ. Ք.

Անհարգալի անցած ճանապարհ

1-ին էջից

1977 թվականից Ալբերտ Յավուրյանը մանկավարժական գործունեություն է իրականացնում Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանում: 1997 թվականից պրոֆեսոր Յավուրյանը ՀՊՄՀ-ի կուլտուրայի ֆակուլտետի կինոյի և հեռուստատեսության ամբիոնի վարիչն է: 2002 թվականից «Նիկա» կինոարվեստի ակադեմիայի անդամ է: Արժանացել է բազմաթիվ պետական պարգևների, այդ թվում՝ «Մովսես Խորենացի» մեդալի (1997 թ.):

Եվ ահա երեկ Թեքեյան կենտրոնում մեր բազմավաստակ օպերատորի մեծարման երեկոն էր, որը չգիտես ինչու կազմակերպիչը՝ Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միությունը անվանել էր ծննդյան 70-ամյակին նվիրված հանդիսություն: Դահլիճում նստած ու բեմի վրա գտնվող շատ ու շատ մարդկանցից երիտասարդ Ալբերտ Յավուրյանը բնավ էլ համաձայն չէր այս 70 տարվան, թեև հայ կինոյում ունեցած իր վաստակն օպերատորական մի ամբողջ սերնդի կբավականացնի:

Ողջունելով հոբելյարին և նրան մաղթելով նորանոր հոբելյաններ, Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության վարչության նախագահ, Երևանի պետական մանկավարժական համալսարանի մշակույթի ֆակուլտետի դեկան Ռուբեն Միրզախանյանն Ալբերտ Յավուրյանին հանձնեց Թեքեյան մշակութային միության բարձրագույն պարգևը՝ «Արամ Մանուկյան Արարատ» շքանշանը (թվով 12-րդը), որին Ա. Յավուրյանն արժանացել է հայ մշակույթի ոլորտում և Թեքեյան միության շրջանակներում լավագույն գործունեության համար:

Կինոգետ Սուրեն Համբիկյանը, որը փայլուն գիտի հայ կինոյի պատմությունը, բարձր գնահատեց Ալբերտ Յավուրյանի ստեղծագործությունը, չմոռանալով շեշտել նրա մարդկային ընտիր արժանիքները: «Տարիներ շարունակ արվեստագետների առանձին խմբեր միշտ էլ հավաքվել են ու խոսել իրենց գործընկերների մասին, ասաց Համբիկյանը, երբեմն նաև քննադատել նրանց ստեղծագործությունը և մարդկային էությունը: Բայց քննադատությունից գրեթե դուրս է եղել մեր հոբելյարը, որովհետև եթե իր ստեղծագործության մեջ ինչ-որ բան կասկածելի չի եղել, ապա միշտ էլ բյուրեղյա մաքրությամբ է փայլել այս մարդը»: Լսելով Սուրեն Համբիկյանի այս խոսքը՝ հիշեցի մեծն Վահան Տերյանին, որն ասում էր. «Առավել կարևոր է լավ մարդ լինելը, քան լավ բանաստեղծ: Լավ մարդ լինելու համար ավելի մեծ արվեստ է պահանջվում»:

60-ական թվականները ոչ միայն հայ կինոյի, այլև հայ մշակույթի համար ստեղծագործական վերելքով լեցուն հզոր տարիներ էին: Այդ ժամանակների երևելիներից մեկը՝ Պերճ Զեյթունցյանը ոչ միայն իր ընտիր գրականությունն է ստեղծել, այլև գրել է կինոսցենարներ: Ահա այդ սցենարներից մեկը՝ «Երևանյան օրերի խրոնիկան», նկարահանման հրապարակում միմյանց կողք-կողքի կանգնեցրեց Ֆրունզե Դովլաթյանին, Ալբերտ Յավուրյանին, Պերճ Զեյթունցյանին, Գուրգեն Ջանիբեկյանին, Խորեն Աբրահամյանին: Որևէ ֆիլմի համար ավելի հզոր կազմ գտնելը դժվար կլիներ:

«Ասա, թե որ ռեժիսորների հետ ես աշխատել, ասեմ ինչ որակի օպերատոր ես դու», բանաստեղծական իր խոսքում (ինչպես միշտ) ասաց արձակագիր ու դրամատուրգ Պերճ Զեյթունցյանը: Իսկ Ալբերտ Յավուրյանն աշխատել է ոչ ավելի, ոչ պակաս՝ Ֆրունզե Դովլաթյանի և Սերգեյ Փարաջանովի հետ: Նա, մեր լավագույն օպերատորը, ոչ թե ֆիքսում է սցենարի և ռեժիսորի պատրաստած իրականությունը, այլ եռամասնության մասն է կազմում, որովհետև իր պես ազնիվ ստեղծագործողն այլ կերպ երբեք չի աշխատել: Երեք տարի տանջվեցինք այս ֆիլմն ստեղծելու համար, որովհետև նկարահանում էինք, գնում Մոսկվա, հետ գալիս, կրկին անգամ նկարահանում արդեն պատրաստի տեսարանները: Ի վերջո, մենք ֆիլմը հասցրինք հաջող վախճանի: Մենք երկուսս էլ՝ ես էլ, Ալիկն էլ շատ էինք հավատում Ֆրունզե Դովլաթյանին: Այս հավատն էլ մեզ օգնեց ֆիլմն ավարտել... Երբ այսքան տարիների հեռվից կռում-դառնում եմ իմ ժամանակակից արվեստագետներին, զարմանքի նման մի բան է ստեղծվում մեջս. Ալբերտ Յավուրյանը կարգին մարդ է, ախր շատ կարգին մարդ է մեր իրականության համար: Այդքան կարգին մարդը շատ է գուցե մեզ համար...»:

Ու, ահա, այս կարգին մարդուն, պրոֆեսիոնալ ամենաբարձր մակարդակի տեր մարդուն ՀՀ կրթության և գիտության նախարար Սերգո Երիցյանը հանձնեց նախարարության բարձրագույն պարգևը՝ ոսկե մեդալը: Այս ադամանդին ու ոսկուն ավելացավ ևս մեկ ոսկի՝ «Ոսկե ծիրան» փառատոնի մրցանակը: Իսկ Երևանի պետական մանկավարժական համալսարանի ռեկտոր Արտյուշա Ղուկասյանը համալսարանի պրոֆեսորին պարգևատրեց պատվավոր դիպլոմով:

Կոմպոզիտոր Մարտին Վարդազարյան, կինոռեժիսոր Արման Մանարյան, ՀՀ կինեմատոգրաֆիստների միության անունից՝ Դավիթ Մուրադյան, երգիչներ Ռուբեն Մաթևոսյան և Մանիկ Գրիգորյան... Շնորհավորանքները, բարի ցանկությունները, լրավոր խոսքերը հաջորդում էին մեկը մյուսին: Կարծես ուրիշ տեղում էինք և ուրիշ ժամանակում (չարություն ու նախանձ չկար բնավ)...

Ու շնորհակալություն Ալբերտ Յավուրյանին, որ կա, մեր կողքին է, որ իր շնորհիվ այսպես բարի ու անչար դարձանք:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ԹԱՏՐՈՆ

Լիբանանի գաղութն ապրում ու շնչում է մշակույթով

Բեյրութի 46-ամյա «Վ. Փափազյան» թատերախումբը, որի հիմնադիրն է ՀԲԸ միության Հայ երիտասարդաց ընկերության (ՀԵԸ) վարչությունը, պրոֆեսիոնալ թատրոնի ճանաչում ունի ոչ միայն Լիբանանում, այլև Կիպրոսում, Հորդանանում, Հալեպում, Դամասկոսում, Մարսելում, Լոնդոնում, ԱՄՆ-ում և, իհարկե, Հայաստանում: Անդրանիկ հյուրախաղը մայր հայրենիքում կայացել է 33 տարի առաջ՝ Հ. Պարոնյանի «Մեծապատիվ մուրացկանները» բեմադրությամբ, որտեղ Աբիսողոմ աղայի դերում հանդես է եկել թատերախմբի առաջատար դերասան Գրիգոր Սաթամյանը: «Վ. Փափազյան» թատերախումբն իր գործունեության ընթացքում տվել է մի քանի տասնյակ անվանի դերասաններ, որոնք այնուհետև զարդարեցին տարբեր թատրոնների խմբերը: Հինգ տարի առաջ «Վահրամ Փափազյան» թատերախումբը նոր շնչով ու նոր բեմադրություններով սկսեց թատերաշրջանը շնորհիվ Հայաստանի թատերական գործիչների միության (ՀԹԳՄ) նախագահ, ՀՀ ժող. արտիստ, պրոֆեսոր Երվանդ Ղազանչյանի: Պրն Ղազանչյանը Հ. Պարոնյանի անվ. երաժշտական կոմեդիայի թատրոնի գեղ. ղեկավար լինելուց բացի, ընդունել է փափազյանականների հրավերն ու ամեն տարի մի նոր բեմադրություն է նվիրում լիբանանցի թատերասերներին: Ահա դրանք. Թենիսի Ուիլյամս՝ «Մենակության վերջին կանգառը», Էդուարդո դե Ֆիլիպո՝ «Երեխաները երեխաներ են մնում», Հակոբ Պարոնյան՝ «Պաղդասար աղբար», «Ասամնաբույժն արևելյան», Ջոն Պատրիկ՝ «Խաղաղ մենաստան»: Իսկ Վահրամ Փափազյանի 100-ամյակին նվիրված «Այս երեկո Փափազյանի հետ» գործը մեծ ընդունելության արժանացավ, որի բեմականացման և բեմադրության հեղինակ Երվանդ Ղազանչյանը թատերախումբը համարեց լույր թատրոն պարոնյանցիներին ու ինչպես հաճախ արտահայտվում է պրոֆեսորը. «Թատրոնն իմ սիրուհին է, իսկ փափազյանցիները՝ առաջինը...»:

Այս օրերին պարոնյանցիներին հյուրընկալվել է «Վ. Փափազյան» թատերախմբի ատենապետ Տոլաս Ավետիքյանը: Հանդիպելով պրն Ավետիքյանին, զրուցեցինք թատերախմբի ծրագրերի մասին և տեղեկացանք, որ այս անգամվա այցը կապված է թատերախմբի առաջիկա մարտին թատերաշրջանի բացման համար նոր բեմադրվելիք պիեսի ոտման հետ: Թատերախմբի վարչությունը ներկայացված երեք պիեսներից վերջնականապես ընտրել է Տիմիթրիս Փսաթասի «Պահանջվում է ստախոս» 3 մասանոց կոմեդիան, որը բեմադրելու համար կրկին հրավիրվել է փափազյանականների կնքահայրը՝ Երվանդ Ղազանչյանը: Թատերախումբը տարեկան 10 անգամ իր հանդիսատեսին ներկայացնելով հերթական պրեմիերան՝ շրջագայում է ու նոր թատերաբեմեր նվաճում, դերասանների հետաքրքրական, համով ու հոտով հումորով, դերասանական ճկուն խաղով ու կերպարի մատուցմամբ:

Երվանդ Ղազանչյանի համար Բեյրութը հարազատ օջախ է դարձել և ամեն տարի մեծ սիրով է գնում բեմադրության: «Ես դեռ Բեյրութում չեմ հանդիպել մարդկանց, որոնք թատրոնը չսիրեն, թատրոնին չօգնեն, չնայած որ ամեն մեկն իր գործն ունի, բայց այն նվիրումը, որ կա, պարզապես հիացնում է: Մի գնահատելի բան ևս, որ միշտ ցանկանում ես նոր պիես բեմադրել՝ «Փափազյան» թատրոնում չկա բառը չկա, և շատ կուզեի, որ գոնե մեր որևէ թատրոն ունենար նման իրավիճակ», ասում է պրն Ղազանչյանը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Երևելի տիկնանց դարը

19-րդ և 20-րդ դարասկզբի հայ կանանց հասարակական գործունեությունը այսօր դարձել է ուսումնասիրության առարկա և տարածաշրջանային ծրագրի առանցք: Վրաստանում և Ադրբեջանում էլ նմանատիպ ուսումնասիրություններ են կատարվել նույն ժամանակահատվածում այդ երկրների կանանց հասարակական գործունեության շուրջը: Մեզ մոտ այդ աշխատանքը պատասխանատվությամբ ու ջանադրությամբ կատարել է Անահիտ Հարությունյանը: Ուսումնասիրության հիմնական նյութը քաղվել է տվյալ ժամանակի հայկական մամուլից և Անահիտ Հարությունյանի փաստմամբ, ինչ չի եղել՝ միշտ հակառակը. «Տարածաշրջանային ծրագիր էր և առավել պատասխանատվությամբ ենք աշխատել, չնայած ակնհայտ էր, որ զուտ պատմական կտրվածքով Հայաստանը շահեկան վիճակում է և մնում է բարեխղճորեն ու արժանավայել ներկայացնել այդ իրականությունը»: Այս մոտեցմամբ էլ մեր օրերում հասարակական գործունեություն ծավալած հեղինակը շուրջ մեկ տարվա աշխատանքի արդյունքում ընթերցողին է ներկայացրել «Երևելի տիկնանց դարը» ուսումնասիրությունը՝ հայերեն (500), ռուսերեն (400), անգլերեն լեզուներով: Չնայած տվյալ ժամանակը, պատմությունը, արևելահայ ու արևմտահայ իրականությունում հայ կանանց ծավալած հասարակական գործունեությունը ուսումնասիրությունում ներկայացված է բավական համապարփակ, սակայն հեղինակը այն համեստորեն գնահատեց. «Ժամկետները սահմանափակ էին, և այս աշխատությունն իր տեսակում առաջինը լինելով նաև մեկնակետ է: Այլ ժամանակային հնարավորության դեպքում ծավալներն ու խորությունը ավելին կլինեին: Ամեն դեպքում հնարավոր եղավ անհրաժեշտ նյութերն ուսումնասիրել, ընդհանուր պատկերը ներկայացնել և եզրակացություն տալ»:

Եզրակացությունները հակիրճ ձևակերպեց Անահիտ Հարությունյանը, ասելով, որ 19-րդ դարում ոչ այնքան հայ կանայք շատ էին, և հասարակական չափազանց գնահատելի գործունեություն ծավալելուց զատ ունեին մեծ համարում թե արևմտյան, թե արևելյան հայ իրականությունում: Փաստելով աշխատելու ընթացքում հայ երևելի կանանց գործունեությամբ հիանալն ու ոգեշնչվելը՝ Անահիտ Հարությունյանը չթաքցրեց նաև հայ այրերի գործունեությամբ ոգեշնչված լինելը. «Պետականություն չունեցող ազգի երևելի ու անպաշտոն, իշխանազուրկ այրերը, հասկանալով ազգի ապագայի կերտման հարցում կրթության անհրաժեշտությունը, ստեղծեցին կանանց կրթության ազգային ծրագիրը՝ նպաստելով ոչ միայն կանանց հասարակական գործունեության, այլև քաղաքացիական հասարակության կերտմանը: Այսօր ձգտում ենք դրան, մինչդեռ 19-րդ դարում ունեցել ենք»: 19-20-րդ դարերի հայ իրականությունը կերտող կանանց՝ ուսումնասիրության հերոսուհիների միջև Անահիտ Հարությունյանը համեմատությունն անհնար համարեց, փաստելով բոլորի բացառիկ ու վառ անհատականություն լինելը, գործունեության բեղմնավորությունը:

Ուսումնասիրությունն ու գրքի լինելիությունը հնարավոր է դարձել «Կանանց հասարակական գործունեության պատմություն» հարավկովկասյան ծրագրի շրջանակներում և Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի հայաստանյան մասնաճյուղի ֆինանսական աջակցությամբ:

ՆՈՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Ֆրունզիկ Մկրտչյան. Միայնության պատմություն»

Ռուսաստանյան հեռուստաակադեմիայի անդամները հրապարակեցին 2005թ-ի «Տէֆի» հեռուստամրցանակին արժանացածների ցուցակը: Ընդհանուր առմամբ մրցանակաբաշխությանը ներկայացվել էր 475 աշխատանք: «Հեռուստատեսային վավերագրական ֆիլմ» նոմինացիայում ներկայացված էին երեքը. «Վեկտոր-Ռուս» հեռուստաընկերության արտադրած «Ա. Շնիտկե. Հոգին շնչում է, որտեղ ուզում է», Յունայթեդ Մուլտիմեդիա Պրոջեկտսի «Ֆրունզիկ Մկրտչյան. Միայնության պատմություն» և «Ռիսկ» կինոստուդիայի «Մարինյան կղզի» ֆիլմերը:

Եվ երեք ֆիլմերից լավագույնն է ճանաչվում «Ֆրունզիկ Մկրտչյան. Միայնության պատմությունը», վավերագրական ֆիլմ, որը նկարահանվել է հայ դերասանի մասին, բայց օտարազգի ռեժիսորի կողմից: Ֆիլմ, որը պարունակում է այնքան սեր, այնքան հարգանք հերոսի նկատմամբ, որ հուզում է ամեն դիտողի: Երբ ֆիլմն առաջին անգամ ցուցադրվեց «Ռոսիա» հեռուստաընկերության եթերում, տպավորությունը ցնցող էր, իհարկե դա կարող էր այլ պատճառ ունենալ. Ֆրունզիկը մերն է: Բայց ֆիլմի մրցանակի արժանանալն այլ բան է ասում. նման դերասանները բոլորինն են, անկախ ազգային պատկանելությունից:

Ռեժիսորը Մարգարիտա Լավեցկայան է, սցենարի հեղինակը՝ Յանա Շարբունաեւան, պրոդյուսերը՝ Նիկիտա Եվգանը: Անուններ, որոնց շնորհիվ հայ ժողովրդական դերասանը ևս մեկ անգամ վերականգնվեց հեռուստադիտողի հիշողություններում: «Նա ազգի սիրելին էր և ոչ միայն. Ֆրունզիկը փոքրիկ երկրի՝ Հայաստանի խորհրդանիշն էր: Մեծ ու փոքր սնորենների գրասենյակներում հանրապետության ու կուսակցության ղեկավարների նկարների կողքին կախված էր նաև Մհեր Մկրտչյանի նկարը: Նա երազում էր լուրջ դերերի մասին, բայց նրան միշտ տալիս էին կատակերգություններ: Նրա հերոսների խոսքերից շատերը դարձան թևավոր, դրանք կրկնում էր ամբողջ երկիրը: Նա սիրում էր կանանց, իսկ վերջիններս նրան ուղղակի պաշտում էին, բայց և ոչ մեկը չկարողացավ երջանկացնել դերասանին: Նա մահացավ մարմարե գետնախարհիխում, որտեղ անցան նրա կյանքի վերջին րոպեները»: Այսպիսի բնութագիր ունի մեր սիրելի դերասանը «Միայնության պատմությունում»:

ԷԼԻԶԱ ՀԱՅԿԱՆՈՒՆՅԱՆ

Ռոնալդինյոն Եվրոպայի լավագույն ֆուտբոլիստ

Ավանդույթի համաձայն, մրցաշրջանի ավարտին «Ֆրանս ֆուտբոլ» շաբաթաթերթը մարզական լրագրողների հարցման արդյունքներով որոշում է Եվրոպայի լավագույն ֆուտբոլիստին: 2005 թ. լավագույն ֆուտբոլիստ է ճանաչվել Բրազիլիայի հավաքականի եւ իսպանական «Բարսելոնի» կիսապաշտպան Ռոնալդինյոն, որը վաստակել է 225 միավոր: Փարիզում տեղի ունեցած հանդիսավոր արարողության ժամանակ նրան է հանձնվել «Ոսկե գնդակ» մրցանակը: Երկրորդը ճանաչվել է «Չելսիի» հարձակվող Ֆրենկ Լեմփարդը (148 միավոր): Լավագույն եռյակը եզրափակել է «Լիվերպուլի» ֆուտբոլիստ Սթիվեն Ջերարդը (142 միավոր): Լավագույն տասնյակում տեղ են զբաղեցրել նաեւ Թյերի Անրին («Արսենալ»)՝ 41 միավոր, Անդրեյ Շեւչենկոն («Միլան»)՝ 33, Պաոլո Մալդինին («Միլան»)՝ 23, Ադրիանոն («Ինտեր»)՝ 22, Զլատան Իբրահիմովիչը («Յուվենտուս»)՝ 21, Կական («Միլան»)՝ 19, Սամյուել Էտո՛Օ-ն («Բարսելոն»)՝ 18:

Ռոնալդինյոն դարձավ «Բարսելոնի» 5-րդ ֆուտբոլիստը, որն արժանանում է «Ոսկե գնդակին»: Նախկինում կատալոնյան ակումբից լավագույնն էին ճանաչվել Լուիս Սուարեսը, Յոհան Կրուիֆը (2 անգամ), Խրիստո Ստոիչկովը եւ Ռիվալդոն: «Ոսկե գնդակը» ստանալուց հետո Ռոնալդինյոն հետեւյալն է ասել. «Իրականացավ երազանքս: Ես գտնվում եմ Եվրոպայի լավագույն ֆուտբոլիստների միջավայրում, որոնք այսօր շնորհավորում են ինձ հաղթանակի առթիվ: Դա ինձ ուժ է հաղորդում, որպեսզի շարունակեմ կատարելագործել վարպետությունս: Ուրախ եմ, որ հնարավորություն ունեմ զբաղվել աշխարհում ամենասիրված գործով՝ ֆուտբոլ խաղալով: Եվ դրանով հնարավորություն ունեմ մարդկանց ավելի երջանիկ դարձնելու: Դա պարզապես հոյակապ է»:

Հարկ է նշել, որ «Ֆրանս ֆուտբոլի» հրապարակած «Ոսկե գնդակի» 50 թեկնածուներից մարզական լրագրողները նշել են միայն 24-ի ազգանունները: Ընդհանրապես պատվավոր մրցանակի 50-ամյա պատմության ընթացքում «Ոսկե գնդակը» հանձնվել է 39 ֆուտբոլիստի: Այդ մրցույթում յուրօրինակ ռեկորդակիրներ են աշխարհահռչակ ֆուտբոլիստներ Յոհան Կրուիֆը, Միշել Պլատինին եւ Մարկո վան Բաստենը, որոնք 3-ական անգամ դարձել են Եվրոպայի լավագույն ֆուտբոլիստներ: 2-ական անգամ «Ոսկե գնդակին» տիրացել են Ալֆրեդո դի Ստեֆանոն, Ֆրանց Բեկենբաուերը, Քեւին Քիգանը, Կառլ Հայնց Ռումենիգեն եւ Ռոնալդոն: Բացի Ռոնալդինյոյից, լավագույնների թվում ընդգրկվել են ոչ եվրոպացի եւս 3 ֆուտբոլիստներ՝ բրազիլացիներ Ռոնալդոն ու Ռիվալդոն եւ նիգերիացի Ջորջ Վեան:

Լավագույն ֆուտբոլիստները ներկայացրել են 16 երկրների 19 ակումբներ: 7-ական անգամ լավագույնն են ճանաչվել գերմանացիներն ու հոլանդացիները, 6 անգամ՝ ֆրանսիացիները: Բոլորից հաճախ՝ 16 անգամ լավագույնների թվում ընդգրկվել են իտալական, 11 անգամ՝ իսպանական, 10 անգամ՝ գերմանական թիմերի խաղացողները: Իսկ ահա թիմերից առավել հաճախ՝ 8 անգամ «Ոսկե գնդակը» հանձնվել է իտալական «Յուվենտուսի» խաղացողներին: 7 անգամ Եվրոպայի լավագույն ֆուտբոլիստի կոչման են արժանացել «Միլանի», 6-ական անգամ՝ «Բարսելոնի» եւ «Բավարիայի», 5 անգամ՝ Մադրիդի «Ռեալի» ֆուտբոլիստները:

«Ոսկե գնդակի» դափնեկիրները

1956 թ.	Ս. Մեթյուզ	Անգլիա	«Բլեքպուլ»
1957 թ.	Ա. դի Ստեֆանո	Իսպանիա	«Ռեալ» Մ.
1958 թ.	Ռ. Կոպա	Ֆրանսիա	«Ռեալ» Մ.
1959 թ.	Ա. դի Ստեֆանո	Իսպանիա	«Ռեալ» Մ.
1960 թ.	Լ. Սուարես	Իսպանիա	«Բարսելոն»
1961 թ.	Օ. Սիվորի	Իտալիա	«Յուվենտուս»
1962 թ.	Յ. Մասոպուստ	Չեխոսլովակիա	«Դուկլա»
1963 թ.	Լ. Յաշին	ԽՍՀՄ	«Դինամո» Մ.
1964 թ.	Դ. Լոու	Շոտլանդիա	«Մանչեսթր յուն.»
1965 թ.	Էյսեբիո	Պորտուգալիա	«Բենֆիկա»
1966 թ.	Բ. Չարլտոն	Անգլիա	«Մանչեսթր յուն.»
1967 թ.	Ֆ. Ալբերտ	Հունգարիա	«Ֆերենցվարոշ»
1968 թ.	Ջ. Բեստ	Հս. Իռլանդիա	«Մանչեսթր յուն.»
1969 թ.	Դ. Ռիվերա	Իտալիա	«Միլան»
1970 թ.	Գ. Մյուլլեր	ԳՖՀ	«Բավարիա»
1971 թ.	Յ. Կրուիֆ	Հոլանդիա	«Այաքս»
1972 թ.	Ֆ. Բեկենբաուեր	ԳՖՀ	«Բավարիա»
1973 թ.	Յ. Կրուիֆ	Հոլանդիա	«Բարսելոն»
1974 թ.	Յ. Կրուիֆ	Հոլանդիա	«Բարսելոն»
1975 թ.	Օ. Բլոխին	ԽՍՀՄ	«Դինամո» Կ.
1976 թ.	Ֆ. Բեկենբաուեր	ԳՖՀ	«Բավարիա»
1977 թ.	Ա. Սիմոնսեն	Դանիա	«Բորուսիա» Մ.
1978 թ.	Ք. Քիգան	Անգլիա	«Համբուրգ»
1979 թ.	Ք. Քիգան	Անգլիա	«Համբուրգ»
1980 թ.	Կ.-Հ. Ռումենիգե	ԳՖՀ	«Բավարիա»
1981 թ.	Կ.-Հ. Ռումենիգե	ԳՖՀ	«Բավարիա»
1982 թ.	Պ. Ռոսսի	Իտալիա	«Յուվենտուս»
1983 թ.	Մ. Պլատինի	Ֆրանսիա	«Յուվենտուս»
1984 թ.	Մ. Պլատինի	Ֆրանսիա	«Յուվենտուս»
1985 թ.	Մ. Պլատինի	Ֆրանսիա	«Յուվենտուս»
1986 թ.	Ի. Բելանով	ԽՍՀՄ	«Դինամո» Կ.
1987 թ.	Ռ. Գուլլիտ	Հոլանդիա	«Միլան»
1988 թ.	Մ. վան Բաստեն	Հոլանդիա	«Միլան»
1989 թ.	Մ. վան Բաստեն	Հոլանդիա	«Միլան»
1990 թ.	Լ. Մաթեուս	Գերմանիա	«Բավարիա»
1991 թ.	Ժ.-Պ. Պապեն	Ֆրանսիա	«Օլիմպիկ» Մ.
1992 թ.	Մ. վան Բաստեն	Հոլանդիա	«Միլան»
1993 թ.	Ռ. Բաջո	Իտալիա	«Յուվենտուս»
1994 թ.	Ք. Ստոիչկով	Բուլղարիա	«Բարսելոն»
1995 թ.	Ջ. Վեա	Լիբերիա	«Միլան»
1996 թ.	Մ. Զամմեր	Գերմանիա	«Բորուսիա» Դ.
1997 թ.	Ռոնալդո	Բրազիլիա	«Ինտեր»
1998 թ.	Զ. Զիդան	Ֆրանսիա	«Յուվենտուս»
1999 թ.	Ռիվալդո	Բրազիլիա	«Բարսելոն»
2000 թ.	Լ. Ֆիգու	Պորտուգալիա	«Ռեալ» Մ.
2001 թ.	Մ. Օուեն	Անգլիա	«Լիվերպուլ»
2002 թ.	Ռոնալդո	Բրազիլիա	«Ռեալ» Մ.
2003 թ.	Պ. Նեդվեդ	Չեխիա	«Յուվենտուս»
2004 թ.	Ա. Շեւչենկո	Ուկրաինա	«Միլան»
2005 թ.	Ռոնալդինյո	Բրազիլիա	«Բարսելոն»

Վիճակահանությունը կկայանա Կիպրոսում

Ինչպես տեղեկացանք ՀՖՖ մամլո ծառայությունից, նոյեմբերի 29-ից դեկտեմբերի 1-ը Կիպրոսի Լիմասոլ քաղաքում կկայանա ՈՒԵՖԱ-ի՝ պատանեկան ֆուտբոլին նվիրված 8-րդ կոնֆերանսը:

Հայաստանից կոնֆերանսին կմասնակցեն ՀՖՖ գործադիր տնօրենի տեղակալ Արմեն Մելիքբեկյանը եւ Հայաստանի երիտասարդական հավաքականի գլխավոր մարզիչ Սամվել Պետրոսյանը: Նույն օրերին կկայանան նաեւ 2006/07թթ. Եվրոպայի պատանեկան առաջնության մինչեւ 17 եւ մինչեւ 19 տարեկան ֆուտբոլիստների որակավորման փուլի վիճակահանությունները:

Ընտրական մրցաշարի մասնակից թիմերն կընդգրկվեն 2 զամբյուղներում: Հայաստանի մինչեւ 17 տարեկանների հավաքականն, ըստ վարկանիշի, տեղակայված կլինի «Բ» զամբյուղում, ուստի մեր հավաքականին բաժին կհասնի մեկ թիմ «Բ» զամբյուղից եւ 2 թիմ ավելի ուժեղ՝ «Ա» զամբյուղից:

Հայաստանի մինչեւ 19 տարեկանների հավաքականը շնորհիվ իր բարձր վարկանիշի տեղաբաշխված կլինի «Ա» զամբյուղում: Ուստի մեր թիմին բաժին կհասնեն 2 թիմեր ավելի թույլ՝ «Բ» զամբյուղից, եւ մեկ թիմ՝ Ա զամբյուղից:

2006/07 թթ. մրցաշրջանի մինչեւ 17 տարեկանների Եվրոպայի առաջնության որակավորման փուլի վիճակահանության զամբյուղներն այսպիսի տեսք ունեն:

«Ա» զամբյուղ

Ֆրանսիա, Թուրքիա, Ավստրիա, Իսրայել, Ռուսաստան, Գերմանիա, Սերբիա, Հունաստան, Դանիա, Խորվաթիա, Հս. Իռլանդիա, Չեխիա, Ուելս, Հունգարիա, Հոլանդիա, Ուկրաինա, Ֆինլանդիա, Շոտլանդիա, Շվեյցարիա, Իտալիա, Բելառուս, Ռումինիա, Սլովակիա, Ադրբեջան:

«Բ» զամբյուղ

Իսլանդիա, Բուլղարիա, Նորվեգիա, Լեհաստան, Մոլդովա, Իռլանդիա, Լատվիա, Լյուքսեմբուրգ, Ալբանիա, Շվեդիա, Հայաստան, Կիպրոս, Լիտվա, Բոսնիա, Մակեդոնիա, Վրաստան, Սլովենիա, Մալթա, Ղազախստան, Անդորրա, Ֆարերյան կղզիներ, Էստոնիա, Սան Մարինո, Լիխտենշտեյն:

Բելգիայի հավաքականը որպես Եվրոպայի առաջնության կազմակերպիչ չի մասնակցում ընտրական խաղերին: Վարկանիշային աղյուսակում առաջին 3 տեղերը զբաղեցրած թիմերը՝ Անգլիան, Իսպանիան եւ Պորտուգալիան, պայքարը կսկսեն որակավորման 2-րդ փուլից:

2006/07 թթ. մրցաշրջանի մինչեւ 19 տարեկանների Եվրոպայի առաջնության որակավորման փուլի վիճակահանության զամբյուղներն այսպիսի տեսք ունեն:

«Ա» զամբյուղ

Գերմանիա, Ֆրանսիա, Բելգիա, Չեխիա, Լեհաստան, Սերբիա, Նորվեգիա, Պորտուգալիա, Ուկրաինա, Իռլանդիա, Ռուսաստան, Սլովակիա, Հոլանդիա, Հունգարիա, Դանիա, Շվեդիա, Շոտլանդիա, Խորվաթիա, Թուրքիա, Իսրայել, Սլովենիա, Հայաստան, Հունաստան, Վրաստան:

«Բ» զամբյուղ

Կիպրոս, Լիտվա, Շվեյցարիա, Ռումինիա, Ֆինլանդիա, Մակեդոնիա, Ուելս, Հս. Իռլանդիա, Լատվիա, Բելառուս, Իսլանդիա, Բուլղարիա, Ալբանիա, Մոլդովա, Մալթա, Ադրբեջան, Լյուքսեմբուրգ, Լիխտենշտեյն, Ֆարերյան կղզիներ, Ղազախստան, Սան Մարինո, Բոսնիա, Էստոնիա, Անդորրա:

Ավստրիայի հավաքականը որպես Եվրոպայի առաջնության կազմակերպիչ, չի մասնակցում ընտրական խաղերին: Վարկանիշային աղյուսակում առաջին 3 տեղերը զբաղեցրած թիմերը՝ Անգլիան, Իսպանիան եւ Իտալիան, պայքարը կսկսեն որակավորման 2-րդ փուլից:

Մրցասպարեզում մնաց միայն Արոնյանը

Խանտի Մանսիյսկում ընթացող շախմատի աշխարհի գավաթի խաղարկության առաջին փուլն անհաջող էր Հայաստանի շախմատիստների համար: Մեր չորս գրոսմայստերներից պայքարը շարունակում է միայն Լեւոն Արոնյանը, որը երկրորդ պարտիայում էլ առավելության հասնելով եգիպտացի Ալի Ֆրհատի նկատմամբ, մրցախաղը շահեց 2-0 հաշվով եւ մտավ հաջորդ փուլ:

Արտաշես Մինասյանը, որ առաջին պարտիայում սպիտակներով զիջել էր հոլանդացի Լյուկ վան Վելիին, սեւերով էլ պարտվեց մրցակցին եւ դուրս մնաց հետագա պայքարից: Անհաջողության մատնվեց նաեւ Կարեն Ասրյանը: Նա սեւերով պարտվեց չին Վանգ Յուին, որին զիջեց 0,5-1,5 հաշվով: Ռաֆայել Վահանյանի եւ լեհ Ռոբերտ Կեմպինսկու երկրորդ պարտիան էլ ավարտվեց ոչ-ոքի: Հաղթողին որոշելու համար նրանք անցկացրին լրացուցիչ մրցախաղ: Ցավոք, մեր փորձառու գրոսմայստերն անհաջող անցկացրեց արագ շախմատի կանոններով կայացած երկու պարտիաներն էլ, որոնցում պարտություններ կրելով՝ դուրս մնաց հետագա պայքարից:

Առաջին փուլի արգելքը չկարողացավ հաղթահարել նաեւ Սերգեյ Մովսիսյանը: Ֆիլիպինցի Մարկ Պարագուայի հետ երկրորդ պարտիայում սեւերով խաղացող Մովսիսյանը պարտվեց եւ մրցախաղը տանուլ տվեց 0,5-1,5 հաշվով:

Նշենք, որ բացի Լեւոն Արոնյանից, երկուական հաղթանակ տոնեցին նաեւ Էթիեն Բակրոն, Ալեքսանդր Գրիշչուկը, Բորիս Գելֆանդը, Թեյմուր Ռաջաբովը, Սերգեյ Տիվյակովը, Ալեքսեյ Դրեեւը, Վիորել Բոլոգանը, Գուստավո Լիման, Յուրի Կուզուբովը, Հիկարու Նակամուրան, Ալեքսանդր Արեշչենկոն, Լյուկ վան Վելին: 64 հանդիպումներից 25-ի ելքը որոշեցին լրացուցիչ մրցախաղերը: Սա խոսում է պայքարի լարվածության մասին:

Կանտոնան ու երկրպագուներն ընդդեմ Գլեյզերի

Մեծ Բրիտանիայում բջջային կապի խոշորագույն օպերատորներից մեկը՝ «Վոդաֆոնեն» խզել է հովանավորչական պայմանագիրը «Մանչեսթր յունայթեդի» հետ, որով ընկերությունը տարեկան 15,5 մլն դոլար էր հատկացնում ֆուտբոլային ակումբին: Պայմանագրի ժամկետի ավարտին դեռ 2 տարի կար:

Պայմանագրի խզման մասին որոշումը «Վոդաֆոնեի» ղեկավարությունն ընդունել էր հուլիսին թիմի երկրպագուների հետ հանդիպելուց հետո: Այդ հանդիպման ժամանակ ֆուտբոլասերները համոզել էին ընկերության ղեկավարությանը խզել պայմանագիրը, քանի որ ակումբի նոր սեփականատեր էր դարձել ամերիկացի միլիոնատեր Մալկոլմ Գլեյզերը:

Ի դեպ, ֆրանսիացի հանրահայտ ֆուտբոլիստ Էրիկ Կանտոնան, որ ժամանակին մի քանի մրցաշրջան հանդես է եկել «Մանչեսթր յունայթեդում», խիստ քննադատել է Գլեյզերների ընտանիքին. «Չեմ կարծում, թե Մալկոլմ Գլեյզերն ինչ-որ բան հասկանում է ֆուտբոլից: Նա ակումբի հետ ընդհանուր ոչինչ չունի: Ես սիրում եմ այդ ակումբը, սակայն նրա տերն ինձ դուր չի գալիս: Նույնիսկ եթե Գլեյզերն ինձ տարեկան 100 մլն եվրո վճարի, երբեք չեմ գլխավորի թիմը»:

Իսկ Գլեյզերներն օրերս Մանչեսթրում հանդիպել են Ալեքս Ֆերգյուսոնին եւ ակումբի գործադիր տնօրեն Դեյվիդ Հիլլին: Բրիտանական մամուլի հաղորդագրությունների համաձայն, նրանք հավանություն են տվել Ռոյ Քինից հրաժարվելու Ալեքս Ֆերգյուսոնի որոշմանը: Մալկոլմ Գլեյզերը հավաստիացրել է, որ հունվարին, երբ կբացվի տրանսֆերային պատուհանը, Ֆերգյուսոնին համապատասխան գումար կհատկացվի նոր ֆուտբոլիստների գնման համար:

Ալոնսոն ու Ռայկոնենը լավագույններն են

«F1 Racing» ամսագրի անցկացրած հարցման արդյունքներով «Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի աշխարհի ներկայիս չեմպիոն, իսպանացի Ֆեռնանդո Ալոնսոն ճանաչվել է տարվա մարդ, իսկ նրա գլխավոր մրցակից ֆինն Կիմի Ռայկոնենը՝ տարվա լավագույն ավտոմրցարշավորդ: Ինտերնետային կայքով անցկացված հարցմանը մասնակցել է 43612 մարդ: «Տարվա մարդ» անվանակարգում Ալոնսոն ստացել է ձայների 32,3 տոկոսը, Ռայկոնենը՝ 31,5 տոկոսը: Իսկ լավագույն ավտոմրցարշավորդի կոչման համար պայքարում ֆինն մարզիկի օգտին քվեարկել են 18320 մասնակիցներ:

«Ֆորմուլա-1» դասի աշխարհի այս տարվա առաջնությունում երկու մարզիկներն էլ հաղթող են ճանաչվել 7 փուլում: 24-ամյա Ալոնսոն «Ֆորմուլա-1» դասի պատմության մեջ ամենաերիտասարդ աշխարհի չեմպիոնն է:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ծանուցում

Որոշվել են «Արմինֆո» գործակալության ներբանկային հարցման առաջատարները

Հայաստանի առեւտրային բանկերի ակտիվությունը պարզելու նպատակով շուկայի պրոֆեսիոնալ մասնակիցների շրջանում անցկացված ներբանկային հարցման արդյունքում առաջատարների տասնյակում են հայտնվել «Հայէկոնոմբանկը» (61.48 տոկոսային միավոր), «Կոնվերս բանկը» (61.11 տոկոս), «Ինեկոբանկը» (51.17 տոկոս), ACBA-ն (49.45 տոկոս), «Անելիք բանկը» (49.23 տոկոս), «Յունիբանկը» (47.44 տոկոս), «Հայխնայբանկը» (42.48 տոկոս), «Առէկսիմբանկը» (39.45 տոկոս), «Արցախբանկը» (33.52 տոկոս), «Հայներարտբանկը» (31.02 տոկոս): Հարցումն անցկացվել է ԱՐՄԻՆՖՈ ԼԳ ռեյտինգային լրատվության խմբի մասնագետների կողմից երկրի 18 առեւտրային բանկերի 70 առաջատար մասնագետների շրջանում եւ առնչվել է բանկային գործունեության առավել հրատապ թեմաներին եւ ուղղություններին:

Առաջին համանման աշխատանքը գործակալությունն անցկացրել էր 2003 թվականի աշնանը` որոշակի հետաքրքրություն հարուցելով բանկային շուկայի պրոֆեսիոնալ մասնակիցների շրջանում: Երկամյա ընդմիջումը պայմանավորված էր բանկային միջավայրի զգալի փոփոխություններով: Շուկա դուրս եկան նոր բանկեր, զգալի փոփոխություններ տեղի ունեցան բաժնետիրական կապիտալներում, այդ թվում նաեւ օտարերկրյա ներդրումների հաշվին, հաջողությամբ իրացվեցին որոշ խաղացողների առողջացմանը նպատակաուղղված ծրագրեր, կատարելագործվեց բանկային օրենսդրությունը, շուկայում ներդրվեցին նոր բանկային ծառայություններ եւ տեխնոլոգիաներ:

Մենեջմենթի մակարդակ անվանակարգում առաջատար են դարձել «Կոնվերս բանկը», որը հնարավոր 100 տոկոսային միավորից հավաքել է 72,88 տոկոս, Գյուղացիական փոխօգնության բանկը (ACBA)` 65,3 տոկոս, «Անելիք բանկը»` 63,18 տոկոս, «Ինեկոբանկը»` 60,15 տոկոս, եւ «Հայէկոնոմբանկը»` 59,39 տոկոս: Կորպորատիվ կառավարում անվանակարգով` «Ինեկոբանկը» 60,75 տոկոս, «Հայէկոնոմբանկը» 57,36 տոկոս, «Կոնվերս բանկը»` 53,21 տոկոս եւ ACBA-ն` 50,75 տոկոս: Իրական հատվածի ֆինանսավորմանը մասնակցության մակարդակով առաջատարներ են ACBA-ն` 70,48 տոկոս, «Յունիբանկը»` 67,30 տոկոս, «Կոնվերս բանկը»` 62,86 տոկոս եւ «Հայէկոնոմբանկը»` 61,27 տոկոս: Բնակչության վարկային պահանջարկի բավարարման մակարդակի (սպառողական վարկեր) գծով բոլոր 10 անվանակարգերում առավելագույն ցուցանիշ է արձանագրվել «Ինեկոբանկում»` հնարավոր 100 տոկոսից 88,41 տոկոս, որին հաջորդում են «Հայէկոնոմբանկը»` 62,22 տոկոս եւ ACBA-ն` 62,06 տոկոս: Հիպոթեկային վարկավորման շուկայում ակտիվության գծով առաջատար են «Հայէկոնոմբանկը»` 53,06 տոկոս, «Կոնվերս բանկը»` 46,13 տոկոս, «Յունիբանկը»` 42,74 տոկոս եւ «Ինեկոբանկը»` 37,26 տոկոս: Միջբանկային արժութային շուկայում աշխատանքը մյուս բանկերից զգալի տարբերությամբ բարձր է գնահատվել «Հայէկոնոմբանկում»` 73,44 տոկոս եւ «Կոնվերս բանկում»` 72,3 տոկոս: Պլաստիկ քարտերի շուկայում ակտիվության առումով առաջին շարքերում աչքի են ընկել «Հայէկոնոմբանկը»` 76,61 տոկոս, «Կոնվերս բանկը»` 71,02 տոկոս եւ ACBA-ն` 62,71 տոկոս: Դրամական փոխանցումների շուկայում աշխատանքը բոլորից լավ դրված է ավանդական առաջատար «Անելիք բանկում»` 78,50 տոկոս, ինչպես նաեւ «Յունիբանկում»` 70,17 տոկոս, «Կոնվերս բանկում»` 66,50 տոկոս եւ «Հայէկոնոմբանկում»` 61,50 տոկոս: Նորագույն ծրագրային ապահովման մշակման եւ ներդրման բնագավառում առաջատար են «Կոնվերս բանկը»` 65,12 տոկոս, «Անելիք բանկը»` 50,49 տոկոս եւ «Հայէկոնոմբանկը»` 48,05 տոկոս: Պետական արժեթղթերի շուկայում առավել ակտիվություն են դրսեւորում «Կոնվերս բանկը»` 65,42 տոկոս, «Հայէկոնոմբանկը»` 61,86 տոկոս եւ «Հայխնայբանկը»` 50,51 տոկոս: Հարցմանը հրաժարվել են մասնակցել «Էյչ-Էս-Բի-Սի բանկ Հայաստանը», «Մելլաթ բանկը» եւ «Արդշինինվեստբանկը»:

Արմինֆո

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

AED Academy for Educational Development

YOUTH AND COMMUNITY ACTION PROGRAM

JOB ANNOUNCEMENT
FINANCE/CONTRACTING ASSISTANT

The Academy for Educational Development, Youth and Community Action Program (AED/YCAP), is seeking to fill Finance/Contracting Assistant position located in the YCAP Yerevan Office. The incumbent will eventually work with ten field staff and sixty partner communities in ten Marzes of Armenia.

The duties will include:

The Finance/Contracting Assistant (FCA) will work under the direction and supervision of the Finance Manager (FM) to help with all financial, administrative and contracting aspects of the YCAP program. Under the guidance and direction of the Finance Manager, the FCA is responsible also for co-working closely with YCAP Marz Representatives to ensure proper expenditure of project funds, the collection and maintenance of financial information and the timely, complete and accurate reporting on the disposition of project funds assigned to them.

The ideal candidate will have:
University Degree (preferably in Accounting and/or Economics);
Two years of relevant work experience;
Excellent Computer skills in word processing (Microsoft Word) and spreadsheet (Excel) programs;
Excellent knowledge of Armenian, English and Russian languages;
Excellent communications skills;
Knowledge of the Legislation of Armenia (Civil Code, Tax Legislation)

To apply, please submit a letter of interest and a resume to AED/YCAP by December 7, 2005 via e-mail ycap@aed.am; fax (37410) 27 56 86 or in hardcopy to AED, 10 Aygedzor Str. Yerevan, Armenia. Please mark you application Finance Assistant Position . Only short listed applicants will be contacted.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ը (պատվիրատու) ՊԳԳ - ԳՀԱՇՁԲ - 05/66 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում` **ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի կարիքների համար` սկյաների փոխանակման գերտեսչական ցանցի վերազինման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1025 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայինվեստբանկ» Հ/Հ 115003450281 «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով` ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.` 28-93-25 Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում` նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը` գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 16:00-ն:

FINCA

«ՖԻՆՔԱ» բարեգործական հիմնադրամը հայտարարում է մրցույթ հետեւյալ թափուր աշխատատեղերի համար`

1. Ռեգիոնալ մենեջեր
2. Խմբային փոխառությունների բաժնի փոխասվական մասնագետներ
3. Անհատական փոխառությունների բաժնի փոխասվական մասնագետներ
4. Ֆինանսական ասիստենտ/սկյաների բազայի օպերատոր
5. Անվտանգության ծառայող
6. Վարորդ (սեփական մեքենայով)
4. Հավաքարար

Թեկնածուներին ներկայացվող պահանջներն են`

1. Ռեգիոնալ մենեջեր
- Բարձրագույն տնտեսագիտական կրթություն
- Համակարգչային ծրագրերի (MS Word, Excell) գերազանց իմացություն
- Առնվազն 3 տարվա աշխատանքային փորձ ղեկավար պաշտոնում
- Վարկավորման ոլորտում փորձ
- Հայերենի եւ ռուսերենի գերազանց իմացություն

2. Խմբային եւ անհատական փոխառությունների բաժինների փոխասվական մասնագետներ
- Բարձրագույն կրթություն (նախընտրելի է տնտեսագիտական)
- Հաղորդակցման եւ շփման հմտություններ

3. Ֆինանսական ասիստենտ/սկյաների բազայի օպերատոր
- Բարձրագույն տնտեսագիտական կրթություն
- Համակարգչային ծրագրերի (MS Word, Excell) գերազանց իմացություն
- Կանխիկ գումարների հետ աշխատանքի փորձ
- Հայերենի եւ ռուսերենի գերազանց իմացություն

4. Անվտանգության ծառայող
- Երիտասարդներ, պատրաստ աշխատելու հերթափոխով ցերեկային եւ գիշերային ժամերին

. Անվտանգության ոլորտում աշխատանքային փորձը ցանկալի է

5. Վարորդ (սեփական մեքենայով)

Բոլոր պաշտոնների համար մասնագետներն աշխատանքի են ընդունվում Իջեւանում եւ Տավուշի մարզի այլ բնակավայրերում աշխատելու համար:

Փաստաթղթերը (ինքնակենսագրություն եւ դիմումի ձեւ` լուսանկարով) ներկայացնել հետեւյալ հասցեներով`
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 2ա (կրկեսի հարեւանությամբ)
ՖԻՆՔԱ կենտրոնական գրասենյակ,
հեռ. (37410) 58-48-63, 54-55-31/32, 52-27-12
ք. Իջեւան, Գանիրի 13, Կենցաղի տուն, 2-րդ հարկ,
հեռ.` (0263) 3-22-51:

Դիմումի ձեւը տրամադրվում է տեղում: Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ 2005 թ. դեկտեմբերի 9 ներառյալ:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Դեկտեմբերի 4-ին, կիրակի օրը, Վաղարշապատում, Սուրբ Շողակաթ եկեղեցում, հավերժ սուրբ եւ անմահ պատարագի, կմատուցվի հոգեհանգիստ` ի հիշատակ գրականագետ

Ալբերտ Կոստանյանի

Սուրբ պատարագի սկիզբը` ժամը 11:00-ին:
Հոգեհանգստի արարողությունը` ժամը 12:30-ին:

Կենտրոնական բանկի խորհրդի նիստում

Կենտրոնական բանկի խորհուրդը հոկտեմբերի 25-ի նիստում «Առէկսիմբանկ» ՓԲԸ-ին «Մաստեր Քարդ» եւ «Վիզա» միջազգային քարտային վճարումների արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգում մասնակցության թույլտվություն տրամադրեց:

ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Երեւանի քաղաքապետարանի «Կարեն Դեմիրճյանի անվան Երեւանի մետրոպոլիտեն» ՓԲԸ-ն (պատվիրատու) ԵՄ-Վ-ԱՊՁԲ-02/11 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում **«Փայտանյութերի» ձեռքբերման նպատակով:**

Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1000 ՀՀ դրամ փոխանցել «Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ, «Կարեն Դեմիրճյանի անվան Երեւանի մետրոպոլիտեն» ՓԲԸ-ի Հ/Հ 1930000358920100 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով.

Երեւան-33, Մ. Բաղրամյան պող. 76, հեռ. 27-74-37 Ա. Զոլյանին կամ 27-48-40 Հ. Նժդեհյանին:

Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը` սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 15:00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Երեւանի քաղաքապետարանի «Կարեն Դեմիրճյանի անվան Երեւանի մետրոպոլիտեն» ՓԲԸ-ն (պատվիրատու) ԵՄ-Վ-ԱՊՁԲ-02/12 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում **«Էլ. կուտակիչների (հիմնային եւ թթվային)» ձեռքբերման նպատակով:**

Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 800 ՀՀ դրամ փոխանցել «Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ, «Կարեն Դեմիրճյանի անվան Երեւանի մետրոպոլիտեն» ՓԲԸ-ի Հ/Հ 1930000358920100 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով.

Երեւան-33, Մ. Բաղրամյան պող. 76, հեռ. 27-74-37 Ա. Զոլյանին կամ 27-48-40 Հ. Նժդեհյանին:

Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը` սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 15:00:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ` 58-24-83

Լրատվական գործունեություն իրականացնող` «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը` 02 Ա N 047261, տրված` 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ` 3000, ստորագրված է տպագրության` 29.11.2005, գինը` 100 դրամ, տպագրում է «Գինդ» տպագրատունը: